

PIK LIV, Ч. 9

ВЕРЕСЕНЬ — 1997 — SEPTEMBER

No. 9, VOL. LIV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LIV,

ВЕРЕСЕНЬ

Ч. 9

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

*Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку*

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англомовної частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Людмила Шпильова**

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Вовгинець
Анна-Галля Горбач
Іванна Рожанковська
Ярослава Рубель — (з уряду) пресова референтка
Головної Управи

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор-бухгалтер **М. Оріся Яцусь**
(732) 888-0494

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00
Для інших передплатників \$ 30.00
Подати ноке число \$ 3.00
В країнах поза межами США US \$ 40.00

ЗМІСТ

Богдан Титла. Людмила Морозова — життя і творчість ..	1
Микола Рябчук. Спогади з потойбіччя	2
Оксана Куц. Жінки з України знову стукають у двері Міжнародної Ради Жінок	4
Ася Гумецька. Ідея побудови Українського релігійно- культурного центру в Єрусалимі	6
Княжий дар Союзові Українок Америки	7
Вісті з Централі.	8
Леся Храплива-Щур. Читаймо українську книжку	9
Our Life	
Hélène Turkewicz-Sanko. From Riddles and Popular Sayings to Modern Ballads	11
Lina Kostenko. Silence.	18
In Lieu of Flowers and in Memory of Rosalie C. Polchie	18
Cooky's Corner	18
Хроніка Округи Огайо	19
Дописи округ і відділів	21
Нам пишуть	28
Пожертви	29
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

*На обкладинці: Федір Кричевський. Портрет Людмили
Морозової. 1931 р.*

*On the cover: Fedir Krychevsky's Portrait of Ludmilla Morozova.
1931.*

*Ілюстрації Зоряни Сохацької-Атлантової.
Illustrations by Zoriana Sokhatska-Atlantova.*

OUR LIFE

VOL. LIV

SEPTEMBER

No. 9

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian Language consultant — **Ludmyla Shpylova**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President
Martha Bogachevsky Chomiak
Anna-Hallie Horbach
Iwanna Rozankowskyj
Jaroslaw Rubel — UNWLA Inc. Press Chair
Lubow Wolsynets

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Business administrator: **M. O. Jacus**
(732) 888-0494

Annual subscription in the USA for UNWLA members .. \$ 25.00
Annual subscription in the USA for other subscribers ... \$ 30.00.
Annual subscription in countries other
than USA \$40.00 US currency.
Single copy \$3.00

*Просимо всіх дописувачів послати до редакції тільки оригінали дописів,
статтей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були
поштові чи переслані до інших видань.*

*Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не веде листування
з приводу невикористаних матеріялів.*

*Редакція застерігає за собою право скорочувати прислані матеріяли і ви-
правляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди
відповідають поглядам редакції.*

*Переклади і переклади матеріялів з "Нашого Життя" дозволені за поданням
джерела.*

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

*Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою
"редакторів".*

Кошти вироблення кліш покривають дописувачі.

*Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і
прізвища поданих осіб.*

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National
Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1997 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

Людмила Морозова. *Ludmilla Morozova.*

БОГДАН ТИТЛА

ЛЮДМИЛА МОРОЗОВА — ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ

1 березня ц. р. закінчилося життя ще однієї творчої людини і українська культура діаспори, а в тому й України, зазнала ще однієї непересічної втрати. Нічого не вдіяти, за законами природи гаснуть діячі культури. Щораз менше тих людей, які вже дозрілими, на вершині своєї творчості залишили батьківщину і подалися за море, де творили в не зовсім сприятливих умовах. Треба визнати, що українські мистці старшого покоління створили значний мистецький потенціал в умовах чужої для них, хоча дуже привітної, держави.

Під тиском тоталітаризму наша культура зазнала великих спотворень. Ізольована від Заходу, Україна була безборонна перед інфільтрацією Північного Сходу, перед його культурною агресією. Її наслідки помітні ще й сьогодні, вже у вільній Україні. Але ця агресія спонукала українських мистців до посиленої творчості. До таких мистецьких індивідуальностей належала також Людмила Морозова, яка тепер у кращому світі може сказати, що не тратила свого життя на марне. Вона померла, але залишилася її творчість...

Довгі роки свого життя провела Л. Морозова у Гантері, де стоїть перлина нашої дерев'яної архітектури і високої вартості іконописання — церква св. Івана Христителя. Своєю погідною вдачею та високою товариською культурою Л. Морозова торкнулася життя тієї малої громади у Гантері. Спілкувалася з нею, а в неділі можна було помітити її в куточку церкви, де спокійно молилася. Громада цінувала свою мисткиню. За рік перед її смертю зі своїх скромних можливостей влаштувала Морозовій її 89-ті уродини, а коли громада відчула, що Людмилі вже

важко жити самотній та ще й в несприятливих умовах, знайшлися добрі люди, які просили її перебути зиму у їхніх домах. Морозова відмовилася, мабуть тому, що картини, якими були завішані стіни її хати від долівки аж до самої стелі, були її дітьми, а ікона Богоматері — опікункою, з якою вона проводила щодня довшу розмову. Морозова відмовилася навіть від суспільної допомоги, яка їй належала за законом, бо як аристократ духа не бажала бути ні в якій мірі залежною від оточення. Вона піднялася на певний рівень життя власним зусиллям, без допомоги докільля і як справжній мистець-індивідуаліст вірила в себе і свій творчий талант.

Народилася Людмила Морозова у Києві 90 років тому. Вчилася у Київському художньому інституті, на відділенні станкового малярства, у майстерні видатного українського маляра Федора Кричевського. Він, як розповідала мені Морозова, був добрим педагогом і намагався навчити своїх студентів малярської культури і техніки малювання, а за студентами залишав право на власну інтерпретацію світу, так як його кожний бачив. У випадку Морозової це йому вдалося блискуче.

Закінчивши інститут у 1931 році, Морозова працювала в різних ділянках образотворчого мистецтва, таких як портрет, краєвид, натюрморт тощо. В той час створила кілька своїх автопортретів, переважно в капелюсі. З уваги вдало схопленої фізичної та психологічної характеристики, ці портрети можна вважати імпресіоністичною досконалістю. Але найбільше привернуло увагу мистецьких кіл Києва її велике полотно (майже 6 на 4 стопи) "Полтава" або, як вона часом називала його "Полтавський краєвид".

Ця картина здобула їй визнання і вважається короною її творчости.

В той час Морозова була в числі тих відважних, які намагалися врятувати Михайлівський Золотоверхий монастир у Києві, остаточно знищений у 1934 році. Однак деякі мозаїки були зняті зі стін на нову основу, в тому числі і мозаїка диякона Степана, яку Україна представляє на монументальній виставці "Слава Візантії", що експонується тепер у Метрополітальному Музеї у Нью-Йорку. В тій акції, як мистецький дорадник, брала участь і Людмила Морозова. Мабуть з того часу датується її особлива любов і пошана до цього монастиря. Зі своїх скромних прибутків від продажу картин вона заснувала Фонд Михайлівського Собору і бажала, щоби після її смерти цей фонд продовжував існувати.

Малярську творчість Л. Морозової можна поділити на кілька основних періодів, залежно від місця її мешкання: український, німецький та американський, а до цих трьох треба окремо додати її грецький період. Морозова любила Грецію, їздила туди під час літньої пори упродовж багатьох років і змалювала велику кількість грецьких краєвидів, церков, монастирів. Підсоння Греції вплинуло на вироблення Морозовою окремого власного стилю малювання. Ці картини — повні сонця — відходять

від притаманного їй імпресіоністичного стилю, вони насичені реалізмом і виявляють майже акварельну прозорість.

В Америці Морозова брала активну участь в мистецькому житті, експонувала свої роботи кожного року на виставках Об'єднання Мистців Українців Америки (ОМУА), членкою якого була. Крім того мала ряд своїх особистих виставок. Була також членкою американського професійного мистецького товариства та викладала техніку малювання олією в Квінсборо Арт Сосаєті. А ще мала досить велике число молодих adeptів мистецтва, які вчилися у неї.

Вся творчість Морозової, а в тому і велика картина "Полтава", перевезені в Україну і якщо не порушать своєї обіцянки люди, яким довіряла Морозова, вона стане відомою на своїй рідній землі.

У сірий сніговий ранок 14 лютого ц. р. українська громада Гантеру прощала свою визначну посестру. Незважаючи на холод у відкриту церкву на поминальне Богослужіння зійшло багато людей, щоби опісля відправити її в далеку дорогу до Києва. Останні прощання відбулися в Українській Академії Мистецтв при участі професорів, студентів та творчої інтелігенції. Українська земля прийняла прах Людмили Морозової. Вона спочила в Києві, на кладовищі Берківці.

СПОГАДИ З ПОТОЙБИЧЧЯ

МИКОЛА РЯБЧУК

Надія Суровцова. Спогади. Київ: Видавництво ім. Олени Теліги, 1996. 432 с.

Київське видавництво імені Олени Теліги спільно з редакцією щорічника "Наука і культура" опублікувало чималий, 400-сторінковий том спогадів Надії Суровцової, який на тлі нашого нинішнього книговидавничого занепаду може вважатися правдивим поліграфічним "люксом" — тверда обкладинка, білий папір, якісні фотографії, іменний покажчик, фахова післямова Ярослава Дашкевича... Років десять тому така книга могла б стати мемуарним бестселером, випередивши на рік-два найсенсаційніші публікації "таборової" прози; років двадцять тому вона могла б стати бестселером самвидавним (чи "тамвидавним"), накликавши чималі (може, навіть "таборові") неприємності на свого потенційного читача.

Запізнена поява, однак, має свої переваги: після "Архіпелагу ГУЛаг", після оповідань Шаламова й Антоненка-Давидовича, після десятків інших публікацій на "заборонені" теми, починаєш сприймати подібні тексти не лише як політичну сенсацію, як свідчення доби чи унікальний особистісний документ, а й як певний мистецький, літературний витвір, як послання не тільки етичне, а й естетичне. І тоді помічаєш, що "Спогади" Надії Суровцової — це, крім усього, ще й блискуча, рафінована проза, з диво-

вижною пластикою, яскравою образністю, витонченим психологізмом. У 1989 році, коли невеликий уривок цих спогадів побачив світ у московському збірнику "Доднесь тяготеєт", про подібні речі якось не думалось; та й у 1990-1991 роках, коли спогади Суровцової почали друкуватися в київському щорічнику "Наука і культура", цікавішою виглядала їхня друга, "концтабірна" частина.

А тим часом — перед нами "роман", який треба читати від першої сторінки до останньої; роман про трагічну долю української інтелігенції, яка в муках народжувалася протягом цілого XIX століття, і в муках гинула протягом століття XX-го. У певному сенсі Надія Суровцова є уособленням цієї інтелігенції — і за своєю генеалогією, де намішалось польської, литовської, російської, а найбільше, звісно, української крові, і навіть за прізвищем, яке ще у прадіда було Сирівець, але вже у діда стало Суровцов ("щоби мати справжній панський вигляд", як іронічно коментує оповідачка) — респектабельне "-ов" додалось тут, між іншим, не просто до "Сирівця", а до його польонізованої версії Surowiec.

Російська мова була панівною в родині київсько-го (від 1903 року — уманського) адвоката Віталія Суровцова та його дружини-вчительки, котра, власне,

й народила йому доньку-одиначку Надію в 1896 році. Російськомовною була, зрозуміло, й освіта — спершу в гімназії, а від 1913 р. — в Петербурзькому університеті, де Надія Суровцова відвідувала лекції найславніших професорів — Тарле, Введенського, Сперанського, Туган-Барановського, Олександри Єфименко... Тим не менше, інтерес до української проблематики наростав непомітно, і вже за рік-два Надія Суровцова стає активісткою української студентської громади у Петрограді і навіть втягується у конспіративну діяльність.

"Ми придбали гектографа і передруковували книжки з Галичини, а потім транспортували їх до Києва, привозячи звітти теж гектографований журнал "Боротьба", здається, есерівського напрямку, — пише вона у "Спогадах". — Крім книжок, ми розвозили і політичні реферати, які читали на Україні... Батька мого вражала відсутність там соціального моменту, іншим не подобалися екстремістські висновки. Що ж до мене, то я дедалі більше ставала прихильницею відокремлення від Росії, утворення незалежної держави. Якої ж саме, над тим я не думала ні тоді, ні кілька років пізніше, коли це питання стало дуже актуальним. Якось воно в мене поминалося. Була любов до народу, загальні гуманні принципи, але глибше не йшло".

В роки української революції Надія Суровцова обіймає адміністративні посади в уряді Центральної Ради, Гетьманату, Директорії. 1920 року опиняється в еміграції, захищає дисертацію у Віденському університеті й водночас, несподівано для багатьох, схиляється до радянського руху, включається у міжнародний пацифістський рух, а в 1924 р. вступає до австрійської компартії.

1925 року, разом з іншими "зміновіхівцями", вона повертається на батьківщину зі щирим бажанням віддати свої сили й здібності будівництву української (як їй здавалося) радянської держави. Працює в Харкові у Наркоматі закордонних справ УСРР, багато друкується, близько сходиться з усією тодішньою мистецькою та політичною уересерівською елітою. Проте спроба творення "соціалізму з людським (а тим більше українським) обличчям" виявилася короткочасною і, зрештою, облудною. У вересні 1927 року Надію Суровцову заарештовують і, після безуспішних спроб залякати й завербувати, засуджують на п'ять років ув'язнення — як польсько-німецько-петлюрівського шпигуна. Власне, й суду не було: вирок зачитали в тюремній камері, а слідчий довірливо пояснив Надіїній матері: "Ваша дочка надто розумна, щоб дати нам докази, але моя революційна совість каже мені, що вона винна".

Після цього були нові вирокі, нові тюрми і табори — всі кола гугагівського пекла. До рідної Умані Надія Суровцова повернулася шойно 1957 року — після майже тридцятилітніх заслань та ув'язнень, забезпечених "революційно совісними" енкаведешниками.

Мільйони людей не повернулися. Саме пам'ять про них і спонукала 60-літню, надламану життям жінку взятися за безнадійну справу — спогади про пережите. Та справа не була легкою, ані навіть безпечною: "Одночасно я бачу — писала в 1963 році Суровцова, — я відчуваю на собі пильний провінційний догляд тої ж таки державної безпеки. Я не знаю, наскільки зуміли стати новими ті люди, які десятки років стежили за мною, у яких я розписувалася в книзі, з якими я крокувала під їх керівництвом по тюрмах, допитах, засланнях, лагерьх... Вони знов поруч мене, знов я відчуваю їх подих за своїми плечима — я не боюсь вже нічого, але це не збільшує творчої наснаги, надхнення, бо я не знаю, наскільки вони розуміють те, що ясне мені — потребу правди. Я не торкаюся проблеми "практичного вжитку" тої правди, це вже не моя справа, але я мушу продовжувати свою справу літописця". І далі: "Хотілося б писати в іншій атмосфері, відчувати до себе більше довір'я, знати, що воно потрібне, визнане за потрібне не лише мною, але треба поспішати, час іде, і коли прийде — я знаю, я певна, що прийде та "атмосфера", в мене може не лишитися часу або сили для писання".

Передчуття не обманули її: Надія Суровцова померла навесні 1985 року, не доживши буквально кількох років до іншої "атмосфери" й можливості побачити свої спогади в легальному друку.

На жаль, її "Спогади" завершуються таборовим періодом і ми майже нічого не довідуємося про подальше життя непересічної особистості, котра наче магнет притягувала до себе в 60-70-ті роки українських, російських, єврейських вільнодумців. До певної міри цю "білу пляму" заповнює у своїй післямові Ярослав Дашкевич, котрий знав Надію Суровцову особисто і, на відміну від багатьох, не відсахнувся від неї у 70-х роках, коли почалися репресії (зокрема низка обшуків відбулась у самої Надії Віталіївни та її близьких — кагебісти шукали за "Спогадами"). Два тижні в Надії Суровцової провів Олександр Солженицин, працюючи над "Архіпелагом ГУЛАГ", де він широко на неї посилається.

До схилу днів Надія Суровцова зберегла свої ліві переконання, вважаючи себе націонал-комуністкою й щиро вірячи в ідеологічну утопію, яка заповділяла їй і мільйонам людей стільки зла. Водночас твердість переконань дивовижно поєднувалася з терпимістю, незламність характеру — з м'якістю, навіть лагідністю. Якщо стиль — це характер, то Надію Суровцову ми справді можемо пізнати з її спогадів — мудрих, розважливих, часто дотепних і завжди сповнених гідності. Це інтонація прози XIX століття, інтонація інтелекції, якої вже майже немає й навіряд чи буде, бо немає вже тих гімназій, і тих гувернанток, і того трибу життя, в якому культура й мораль не супроводжувались оксиморонними епітетами на кшталт "революційний".

Учасниці конференції Міжнародної Ради Жінок. Зліва: Марія Томоруг, Ірина Куровицька, Анна Кравчук, Оксана Куц.

Delegates of National Council of Women USA at International Council of Women conference in Ottawa, Ont. Canada. From left: Maria Tomorug, Iryna Kurowycky, Anna Krawczuk and Oksana Kuc from Ukraine, sponsored by UNWLA.

ОКСАНА КУЦ

ЖІНКИ З УКРАЇНИ ЗНОВУ СТУКАЮТЬ У ДВЕРІ МІЖНАРОДНОЇ РАДИ ЖІНОК

З 15 по 23 червня 1997 р. в Оттаві відбувалася 28 пленарна конференція Міжнародної Ради Жінок. Мабуть, не помилюся, якщо скажу, що вперше відтоді, як Радянський Союз проковтнув Україну і вона втратила своє членство в МРЖ, делегатки з України мали змогу знову взяти участь в роботі цієї найстаршої та найвпливовішої всесвітньої "парасолькової" жіночої організації, щоправда, покищо в статусі оглядачів. Марія Драч, голова міжнародної жіночої організації "Жіноча громада" приїхала на кошти Національної Ради Жінок Канади, а президентка організації "Жінки в засобах масової інформації", координаторка жіночих проєктів Представництва ООН в Україні Оксана Куц була підтримана Союзом Українок Америки.

Символічним для нас, українок, було те, що під час офіційної церемонії відкриття конференції в Парляменті Канади разом з прапорами держав — членів МРЖ було внесено до Західньої залі Парляменту, де відбувалися урочистості, й прапор України. Виглядав наш прапор трохи самотньо, адже як оглядачі ми не мали права його супроводжувати, тому ми лише споглядали із публіки, як за корейським прапором поважно виступала делегація у кількості 37 жінок й фотографували українок з Америки й Канади, що входили до залі у складі делегацій своїх країн.

Конференція в Оттаві підбила підсумок трирічної роботи Міжнародної Ради Жінок, штаб-квартира якої знаходиться в Парижі. Тиждень конференції поєднав у собі робочі засідання, що стосувалися питань внутрішнього життя організації, а також обговорення стратегічних цілей, що спрямовуватимуть діяльність орга-

нізації в її поступі до третього тисячоліття. Було обрано нове керівництво МРЖ, яке очолила Пніна Герцог, яка перемогла при таємному голосуванні Доріс Кіссік з Канади, яка також кандидувала на цю посаду. У своїй вступній промові пані Герцог повідомила, що перед тим, як висувати свою кандидатуру на таку почесну посаду, вона заручилася повною підтримкою уряду своєї країни, який пообіцяв утримувати її президентське бюро в Тель-Авіві. Гадаю, це свідчить про авторитет Міжнародної Ради Жінок, що відраховує свою історію від 1888 року й має понад столітній досвід змагань за людські права жінок та їх гідне представництво в суспільстві.

Так сталося в Україні, що першою міжнародною організацією, котра почала надавати методичну й постійну підтримку становленню різних жіночих організацій й запросила до співпраці всі жіночі НУО демократичного спрямування, стала Програма Розвитку ООН з її проєктом "Жінки та розвиток", а нині — проєктами "Сприяння рівності жінок та чоловіків у суспільстві". Міжнародна Рада Жінок слідує за роботою ООН від самого заснування останньої й має консультативний статус першої категорії при Економічній та Соціальній раді ООН. Постійні представники МРЖ є посланцями до всіх основних організацій та спеціалізованих установ ООН, тож один із перших днів конференції був присвячений їхнім звітам.

Резолюції, котрі винесені були для голосування делегаток конференції, вироблялися протягом трьох років дискусій, і відображали широкий спектр інтересів — надання позик для найбільш вразливих верств жінок,

проблем освіти, соціального забезпечення, здоров'я жінок та дітей, статусу жінок під час реформ, насильства проти жінок, розповсюдження порнографії через Інтернет, сексуальної експлуатації дітей, жіночої неоплачуваної праці, а також проблем мігрантів, інвалідів, людей похилого віку — всього було проголосовано 27 резолюцій, поданих як національними радами, так і постійними комісіями МРЖ.

Кульмінаційним моментом для нас — жінок з України та українок зі Сполучених Штатів Америки — було голосування рекомендацій, бо першою серед чотирьох запропонованих до уваги делегаток рекомендацій стояла та, де йшлося про допомогу дітям Чорнобиля, — вона була підготовлена й подана Національною Радою Жінок Канади. Після короткої презентації першою виступила на підтримку рекомендації Ірина Куровицька, заступниця голови Союзу Українок Америки, з рамени Національної Ради Жінок США. За нею, в порядку винятку, слово отримала доктор Людмила Порохняк-Гановська, з України, фахівець з питань радіаційного захисту. В результаті цих спільних зусиль, рекомендація, яка спершу звучала досить неконкретно, отримала більш чіткий зміст і розуміння, а тому була одногласно проголосована представниками всіх країн.

Хоча я чула скарги на те, що одноденний семінар на тему "Збільшення можливостей жінок через використання нових технологій та комунікацій" занадто втрутився в робочий плин конференції, як на мене, це був один з найцікавіших заходів всієї конференції. Річ у тім, що в Києві організація Жінки в ЗМІ за підтримки ПРООН та Ради Європи вже провели кілька семінарів, що знайомили журналістів, в більшості жінок, з найсучаснішими засобами зв'язку, зокрема з Інтернетом. Створений організацією ресурсний центр планує регулярно надавати жінкам доступ до електронної пошти та інформаційних мереж. Список жіночих електронних мереж на посібник для знайомства початківців з азами спілкування з комп'ютером, що поширювалися на семінарі, стане в неабиякій пригоді для продовження нашої роботи.

Атмосфера на конференції була дуже приязна й доброзичлива, зокрема до нас, "неофітів". Коли я прийшла на робоче засідання постійного комітету з проблем мас-медіа, Лоїс Гейнсворс з Великобританії, голова цього комітету, першою надала мені слово, пояснивши присутнім: "Представниця України привезла зі собою багато інформації, тож їй, мабуть, є що нам розповісти". Таким чином, з рангу спостерігача можна було природньо і невимушено стати активним учасником творчого процесу. Дуже допомагала й спрямовуюча підтримка менторів із Союзу Українок Америки, зокрема Ірини Куровицької, у якій за плечима великий досвід роботи і як недавньої Президентки Національної Ради Жінок Америки і постійного представника МРЖ до ООН. Завжди корисними

були підтримка голови Союзу Українок Америки Анни Кравчук і Марії Томоруг, також із США.

Міжнародне українське "сестринство" зміцнювалося й під час невеликої вечірки у нашій готельній кімнаті, де одного разу зібралися всі присутні на конференції українки — зі Сполучених Штатів Америки, Канади та України. Наші спільні турботи ми мали нагоду обговорити й на офіційній зустрічі в посольстві України в Канаді, де всіх українок приймав заступник посла Василь Корзаченко.

Розповідь про 28 конференцію МРЖ була би не повною без згадки про захоплюючі соціальні події, організовані Канадською Радою: круїз по річці Оттаві, зустріч в Музеї цивілізації, прийняття в резиденції Генерал-губернатора Канади та його дружини. Під час таких невимушених спілкувань якраз і зав'язуються найцікавіші розмови, виникають нові знайомства, більш зрозумілою стає культура інших народів, особливості, звичаї. Як от під час домашньої гостини в колі університетських жінок Оттави, де мені випало провести один із вечорів конференції.

"Скільки членів у вашій українській делегації?", запитували мене не один раз то одні, то інші жінки протягом конференції. — "Ми ще, на жаль, не є офіційною делегацією", доводилося відповідати на це. Сама ж у цей час я думала про те, як поволі відбувається в Україні процес зміцнення жіночого руху та його консолідації.

Зрозуміти неважко: протягом багатолітнього панування тоталітарного режиму можливим було існування лише однієї державної жіночої організації, так само, як єдиної молодіжної, єдиної профспілкової і тому подібне. Нині жіночі організації, що десятками розквітли за роки побудови в Україні громадського суспільства, ще тішаться своєю незалежністю, своєю унікальністю, а тому побоюються будь-якої надбудови й обережно ставляться до формального об'єднання в "парасолькову" організацію. Крім того постає питання особистої конкуренції лідерів трьох наймасовіших та найвпливовіших жіночих організацій в Україні, якими є Спілка жінок України, Союз Українок та Жіноча Громада.

Але щоб там не казали скептики, та крига все-таки скресла. Постійна консультативна нарада жіночих організацій в Україні, ініційована післяпекінською конференцією минулого літа, вже діє. Наступним логічним кроком буде створення та реєстрація Національної Ради Жінок України, а згодом її вступ до Міжнародної Ради, можливо вже на наступній конференції, яка плянується в столиці Фінляндії за три роки.

До речі, 28 конференція МРЖ одногласно прийняла до свого складу двох нових членів — національні ради жінок Росії та Сінгапуру. "У Гельсінкі й ми будемо прийняті", — впевнено обіцяла в Оттаві Марія Драч.

ІДЕЯ ПОБУДОВИ УКРАЇНСЬКОГО РЕЛІГІЙНО-КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ В ЄРУСАЛІМІ

Яків Сусленський (справа) показує Президентові України Леонідові Кучмі і його дружині список українських "Праведників миру". Україна є на четвертому місці по числі праведників серед 25 держав.

Yakiv Suslensky (at right) shows President Leonid Kuchma and Mrs. Kuchma a list of Ukrainian "Pravednykiv Myru".

У грудні минулого року Президент України Леонід Кучма побував у Ізраїлі з офіційною візитом. Його супроводжувала численна делегація українських урядовців. Вони відвідали Яд ва-Шем, місце відзначення пам'яті загиблих під час голокосту євреїв, а також місце пошанування "праведників миру" — людей, які під час Другої світової війни, ризикуючи життям, рятували євреїв. На початку 80-их років серед таких праведників у Яд ва-Шемі, майже не було українських прізвищ тому що, за словами директора Яд ва-Шема ніхто з українців не оголошувався і ніхто українських прізвищ не подавав. Довідавшись про це, наш прихильник, голова Товариства українсько-єврейських зв'язків Яків Сусленський, заходився розшукувати по цілому світі відомості про українських праведників — рятівників євреїв. За кілька років він назбирав сотні прізвищ, видав про них книжку під назвою "Справжні герої" (Київ, 1993), з передмовою тодішнього Президента України Леоніда Кравчука. За працю в налагодженні дружніх стосунків між українцями та євреями Якову Сусленському указом Президента України від 30 березня 1993 року присвоєно звання "Заслуженого працівника культури України". Свою працю збирання відомостей про українських праведників миру Сусленський продовжує по сьогоднішній день — на фото бачимо, як він показує Президентові Кучмі список

недавно відшуканих праведників-українців. У Яд ва-Шемі Україна займає тепер четверте місце серед країн, люди яких рятували євреїв від нацистського геноциду. Коли у 1990 році в Ізраїлі відбувався Українсько-Єврейський Форум, можна було бачити зворушливі зустрічі врятованих євреїв з їхніми українськими рятівниками: сльози, обійми, щирі слова подяки. На кам'яній стіні пошани написані імена цих праведників, в їхню честь були посаджені дерева. Отже, коли тепер Президент Кучма відвідував Яд ва-Шем, він міг побачити імена багатьох своїх славних земляків, до яких будуть додані ще нові.

Під час відвідин Ізраїлю Президент Кучма був гостем на офіційному обіді у Езера Вейцмана, Президента Ізраїлю, де був також присутній і Яків Сусленський. Під час розмови Сусленський розповів високому українському гостеві про те, як у 1983 році він зустрівся у Ватикані з кардиналом Сліпим і як той висловив мрію створити в Єрусалимі Релігійно-культурний центр і надати йому ім'я Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, цього великого праведника української землі. За уявою кардинала Сліпого, центр мав би бути одночасно місцем, де могли б зупинятися українські паломники, і він мріяв побачити такий центр ще до 1988 року, року святкування тисячоліття хрещення Руси-України. Та цьому задумові не судилося тоді здійснитися. Тепер, однак,

його варто відродити, адже наближається друга знаменна дата — дві тисячі років християнства. У двотисячному році Ізраїль очікує величезні маси прочан із цілого світу. Приїздитимуть і українці. Росія, між іншим, не гає часу і вже заходилася будувати в Єрусалимі свій релігійно-культурний центр — 19-поверховий будинок.

Розповідь Я. Сусленського викликала захоплення у Президента Кучми, однак він зауважив, що сьогодні Україна не спроможна дозволити собі здійснення такого проекту. Звичайно, український уряд дав би свою моральну підтримку, забезпечивши розголос у пресі тощо. Товариство Україна-Ізраїль, очолюване Ларисою Скорик, також обіцяє свою моральну підтримку. За словами пані Лариси, такий центр дуже сприяв би подальшому розвитку й зміцненню українсько-єврейських культурних зв'язків і співпраці. До речі, такі зв'язки між Україною та Ізраїлем щодали жвавішають, чого, на жаль, ми не спостерігаємо тут в Америці, як про це писав недавно редактор "Свободи" (див. число 45 за п'ятницю 7 березня 1997 р.).

Щодо ідеї створення українського центру в Єрусалимі, то серед нашої діаспори є її гарячі прихильники, однак окремих людей замало, потрібно, щоб ініціативу взяли на себе відповідні релігійні та громадські організації. Ані Україна, ані тим більше Ізраїль, не повинні бути головними рушіями в такій справі. Ініціатива мусить вийти звідси, з діаспори. Тоді, зі свого боку, Я. Сусленський, як голова Товариства українсько-єврейських зв'язків, обіцяє створити в Ізраїлі Фонд сприяння побудови українського центру і розпочати акцію по збиранню коштів, включаючи подорожі з промовами, тощо. В Ізраїлі сьогодні живе понад 400 тисяч євреїв з України, серед них багато наших прихильників. Недавно "Українське земляцтво" Ізраїлю зібрало сто тисяч доларів на допомогу дітям — жертвам Чорнобиля. Ці гроші було відіслано до Боярки, що під Києвом.

Отже, повідомляючи українську громаду про ідею творення центру ім. Шептицького, надіємося, що знайдуться люди доброї волі й жертвенного серця, які захопляться цією благородною ідеєю і допоможуть її здійснити.

КНЯЖИЙ ДАР СОЮЗОВІ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

*Добродії Ольга і Віктор Ліси із Белмар, Нью Джерсі.
Mr. & Mrs. Viktor & Olga Liss of Belmar, New Jersey, donated a parcel of land
in Carmel, New York, to the UNWLA Inc.*

Фото: А. Кравчук.

Коли довголітня спонсорка Стипендійної Акції США Ольга Ліс записала свій страховий поліс на Стипендійну Акцію США, для навчання стипендіятки під її опікою, це був чудовий жест, який забезпечив майбутність ще одній українській дитині.

Надзвичайним даром для Союзу Українок Америки було рішення подружжя Віктора і Ольги Лісів подарувати ділянку землі у місті Кармел, Н.Й. наприкінці 1996 р. У розмові з добродіями можна було відчути повагу і любов пані Олі до Союзу Українок

Америци — вона ж членка 64-го Відділу — та їхню турботу про союзниць у похилому віці. Цього року панство Ліси відзначили золотий ювілей подружнього життя поїздкою на Україну.

Від імени Союзу Українок Америки бажаю панству Лісам многих літ та складаю щирю подяку за довір'я до нашої організації та за княжий дар.

Анна Кравчук,
голова США.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ В США

Нью-Йорк, Н.Й. Зустріч з Президентом України, яка відбулася 23 червня 1997 р. Зліва: Уляна Дячук, Леонід Кучма, єпископ Василь Лостен, Ольга Третьяк.

New York, N.Y. Honoring the President of Ukraine on June 23, 1997. From left are Ulana Diachuk, president of the Ukrainian American Coordinating Council; Leonid Kuchma, President of Ukraine; Bishop Basil Losten of Stamford, Conn.; and Olga Trytyak, vice-president of the Ukrainian National Women's League of America.

ДІТЯМ В УКРАЇНІ

Зліва: Анна Рак, Лідія Черник, Наталія Дума, Стефанія Косович, Надія Савчук, Михайло Цвях, Оксана Лопатинська.

Members of N.Y. Committee "Chornobyl Challenge'96": Natalia Duma, Stefania Kosowych, Nadia Sawczuk, Mychailo Cwiach, Oksana Lopatynsky, presenting \$10,032.08 to UNWLA Chornobyl Fund. Anna Rak, Lidia Czernyk of UNWLA accepting.

10 червня ц. р. у приміщенні Товариства "Самопоміч" в Нью-Йорку відбулася зустріч Краєвого Комітету Нью-Йорку "Виклик Чорнобиля'96" ("Chornobyl Challenge '96"), який очолював д-р Лев Добрянський, з головою СУА Анною Кравчук і референткою суспільної опіки Лідією Черник. Після обговорення спільно зацікавлених справ, зокрема, де і як використати зібрану суму грошей, вирішено одностайно передати їх Союзові Українок Америки.

18 червня члени Комітету передали 10,032.08 дол.

референтці суспільної опіки Лідії Черник і скарбниці суспільної опіки Анні Рак.

Передані гроші призначені 35 дітям, в основному з Чорнобильської зони, для їхнього перебування протягом 24 днів на оздоровленні в санаторії "Джерело", в Трускавці, Львівської області, де головним лікарем є д-р Сергій Саранча.

Союз Українок Америки складає щиру подяку Краєвому Комітетові Нью-Йорку за співпрацю та довіря до нашої організації.

Ювілейна відзначка УПЛДМ. Мал. Оксани Бошко.
Jubilee insignia of UPLDM. Drawing by Oksana Boshko.

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА-ЩУР

"ЧИ-ТАЙ-МО УК-РА-ЇН-СЬКУ КНИЖ-КУ!"

Довго вовтузилися учні українських шкіл ім. Лесі Українки та ім. Цюпи Паліїв, у Торонто, поки стали у ряд так, що склади на картках, почеплених на їхніх грудях, склали цей напис.

Завдання було нележке, але й гра цікава. І цікава була для дітей уся виставка, присвячена 50-літтю Українських Працівників Літератури для Дітей і Молоді, що відбулася минулого листопада, в галерії Канадсько-Української Мистецької Фундації.

Перед малими гостями розкрився новий, не дуже відомий їм досі світ: більше тисячі українських книжечок та журналів для дітей різного віку. І самі ці видання були дуже різного віку — аж до міжвоєнних, а то й відбиток славного "Дзвінка" зі Львова з-перед Першої світової війни. Були і світлини авторів дитячої літератури, і афіші, і дитячі малюнки-подяки й інші пам'ятки півстолітньої вже історії УПЛДМ. Цікаво й радісно було дітям бігати з кутка в кутку, вишукувати прізвища авторів та сполучати їх із заголовками книжечок... А, взагалі, все таке цікаве, що дуже-дуже жаль було відходити і прощатися з цим казковим світом, приготованим для них із золотим написом-гаслом на почесній стіні: "УКРАЇНСЬКІЙ ДИТИНІ — РІДНУ КНИЖКУ — ПО ВСЬОМУ СВІТІ".

Це тільки одна з імпрез, якими відзначали півстоліття праці УПЛДМ. А було ще й дитяче свято книжки — концерт і круглий стіл на тему проблематики нашої літератури для дітей, і виступ письменників у бібліотеці Українського Національного Об'єднання, і урочисті ювілейні збори УНО.

Адже було що відзначати. Проминуло п'ятдесят років, відколи на руїнах повоєнної Німеччини у Мюнхені, зібралися ентузіясти української виховної спра-

ви. Рік був 1946-ий і стало очевидним, що невідомо ще скільком поколінням української дітвори доведеться виростати поза Батьківщиною. А втратити ці покоління для України було б незамінною шкодою і непростимим злочином. Цього не можна було допустити.

Між ініціаторами численної ще тоді та дуже діяльної групи, слід у першу чергу назвати Юрія Тищенка-Сірого, Дмитра Нитченка-Чуба, Катрю Гриневичеву, а з молодшого покоління, в першу чергу, Богдана Гошовського, Романа Завадовича, Володимира Барагуру, Леоніда Полтаву, Івана Коровицького та ще багато інших. Збірка їхніх біо і бібліографій ще чекає свого належного опрацювання.

УПЛДМ пережили півстоліття великого розселення еміграції по всіх континентах, пережили природню зміну поколінь. І живуть до сьогодні. Первісна мета була вирощувати в наших традиційних релігійно-патріотичних засадах покоління молоді в діаспорі, наскільки дозволяли тодішні обставини. Біля двохсот книжечок, які появились стараннями чи при допомозі УПЛДМ, разом із журналом "Веселка", що виходив впродовж 41-го року, не включаючи з'їздів, конференцій, статей у пресі, літературних конкурсів... Оце балянс УПЛДМ за роки повного відмежування від свого ґрунту. Відродження Української Держави відкрило і в цій ділянці нові можливості та зобов'язання і УПЛДМ намагаються їх виконувати.

За останньою волею нині покійного голови Івана Боднарука та під керівництвом його наступниці, також вже сьогодні покійної, Антоніни Горохович, УПЛДМ вислали за останні шість років більше 60,000 книжечок в Україну та українські осередки східної діаспори. Дальших двадцять книжечок, майже півмільйонним накладом, вийшли стараннями й коштами УПЛДМ вже таки в Україні. Ці цифри говорять самі за себе, при чому більшість коштів походила із датків та посмертних записів жертвенного діаспорного громадянства. Але ще більше за цифри говорять зворушливі подяки обдарованих дітей та педагогів з України та ще далі, де українська книжка — небачена новина. Подяки і прохання про ще більше книжечок, необхідних, поки сама наша молода держава зможе належно подбати, і економічно і ідейно, про виховання нових поколінь своїх громадян.

Успіхами, що ми їх згадали, можна б вдовольнитися, може навіть і гордитися. Але існують також важкі, та досі нерозв'язані проблеми. Україна, а тим більше східна діаспора, перебувають ще й досі під агресивним впливом російської мови та імперської ідеології. Цим ми журимося. Але ж і в діаспорі, де вільно жити, говорити й думати по-своєму, зустрічаємо так багато явищ занепаду хоч їх, мабуть, радо й замовчали б, звертаючи в основному увагу на наші успіхи.

З покоління в покоління завмирає у нас із вра-

*Школярі торонтонських українських шкіл.
Ukrainian pupils at Toronto exhibit commemorating the 50th anniversary of UPLDM.*

*Школярі Кіровограду з книжечками від УПЛДМ.
Pupils in Kirovohrad with books donated by UPLDM.*

жаючою швидкістю українська жива мова та грамотність. А через те й можливість впливати на формування духовного обличчя нових поколінь засобом друкованого слова. З цим у парі йде зменшений попит на українську книжку, а з ним і неможливість забезпечити дітей книжками потрібних жанрів для кожного віку. А діти ростуть, вростають у чужу культуру, навіть і несвідомі якого необхідного чинника у їхньому розвитку так трагічно не вистачає.

Не може таке болюче широко розповсюджене явище не привернути уваги нашого свідомого громадянства. Тим більше, що очевидно, свідомо українська діаспора потрібна сьогодні для відбудови нашої Держави і буде потрібна при будь-яких обставинах. Тому й турбує це невеселе становище не лише УПЛДМ-івців, але й усе наше громадянство, міжкраєві надбудови якого видали окремий заклик з нагоди 50-річчя УПЛДМ. Турбується цим особливо і СФУЖО, бо ж у ній об'єднані найсвідоміші жінки-матері нашої діаспори. Вони посвятили цей рік, зокрема, відродженню української мови. Але всі громадські установи не змогли б тут вдіяти нічого, якби саме не допомогли всі наші українські матері, з ними і бабусі, які мають такий немалий вплив на виховання дітвори, в основному найменшої. Якби ці виховательки народу зрозуміли необхідність української мови та книжки для їхніх дітей, внуків, необхідність не лише з погляду громадської доцільності, але й індивідуального росту дитини на повновартісну людину... Якби ж... Якби замість нарікання на недостатню кількість української дитячої книжки, щиро й завзято шукали її, клали її біля дитини, як звичну, необхідну частину дитячого оточення... Якби вже від колиски призивчали ди-

тину слухати читання, далі й самій читати, якби самі, на добрий приклад, читали якнайбільше українських книжок... Тоді дитина, зростаючи в такій атмосфері, була б належно підготовлена і до української школи, і до молодіжної організації. Книжка була б їй не ненависною "обов'язковою лектурою", а радісною розвагою і джерелом бажаного знання. Тоді й вирости б, хоч і не на своїй землі, якщо не творці дальшого процесу розвитку української літератури, ідеології, культури, то хоч живо зацікавлені їх споживачі та одностумці. Бо і творці, яких небагато, і масові споживачі культури визначають культурний рівень народу. А поскільки Україна сьогодні займає щораз престижніші місця між народами світу, то мусить же цей зовнішній престиж бути підбудований і культурними цінностями народу.

Великі цінності виростають із найменших добрих починів. Зацікавлення українською літературою може розпочатися від "Дзень-бом, дзелень-бім, загорівся кицін дім", що його читає до сну дитині бабуся. А життя повновартісного, жертвенного і творчого громадянина може розпочатися від "Олесі" Бориса Грінченка.

Звичай велить обдарувати тих, хто святкує свої уродини, а тим більше таку "круглу дату", як пів століття. Є й нагода українському жіноцтву обдарувати УПЛДМ із цим його ювілеєм: обдарувати зрозумінням ваги та увагою до української книжки. Щоб не мусіли діти "відкривати незнані континенти" на виставці, щоб була ця книжка для них близькою й рідною, невід'ємною частиною затишку й тепла батьківського дому.

За це дякуємо Вам за делегідь, а колись подякує і, справді відроджена, Україна...

ЩИРО ВІТАЄМО УКРАЇНСЬКИХ ПРАЦІВНИКІВ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ ІЗ СЛАВНИМ ЮВІЛЕЄМ!
БАЖАЄМО НОВИХ ЗАДУМІВ ТА ТВОРЧИХ УСПІХІВ НА РАДІСТЬ І ДОБРУ ДОЛЮ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЬМ!
За Союз Українок Америки

Анна Кравчук, голова.
Редколегія та редакція "Нашого Життя".

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

SEPTEMBER 1997

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

FROM RIDDLES AND POPULAR SAYINGS TO MODERN BALLADS INSPIRED BY UKRAINIAN FOLKLORE TEACHING TOOLS FOR CHILDREN OF ALL AGES

by HÉLÈNE TUKEWICZ-SANKO

Riddles and sayings constitute the most basic forms of oral literature in any culture, providing a condensed form of wisdom transmitted from one generation to another. They assure the invitation of the new generation into the fold of ancient tradition strongly ruled by a definite language. Play on sounds, play on words, personification, and metaphors are often associated with the landscape, the flora and fauna of the country and offer a whole rhetorical system based on the spoken language directed towards the people who speak it. Classical literature pays homage to these forms of oral literature when it records sayings and molds them into "proverbs" or creates "maxims"; the oral literature reaches even greater heights when a poet decides to write a ballad on a popular theme from the oral tradition.

A riddle in any language should be taken very seriously as a teaching tool. This teaching device has very ancient roots: the Bible, ancient Greek mythology, Norse mythology. It is said that King Lycerus of Babylon and King Nectanebo of Egypt waged a war of riddles. Lycerus is supposed to have won with the aid of Aesop, author of the well-known Fables.

The riddle is very unique because it presents a problem, an enigma that must be solved. It imposes a certain discipline of the mind as listeners try to seek the right answer. Riddles have always been popular. The earliest riddles were represented by ancient oracles and bards. The ancients made riddles about the sun, the moon, the

rainbow and especially the wind: "What flies forever and rests never?" In Greek mythology, a Sphinx confronts Oedipus with this famous riddle: "What has one voice and yet becomes four-footed and two-footed and three-footed?" Oedipus guessed the answer, "Man" who crawls on all fours when a baby, learns to stand and walks with a cane in old age.

Pedagogically speaking riddles offer wonderful opportunities to stimulate the minds of youngsters and invite them to be attentive to their surroundings. There are many examples of riddles based on the observation of traditional surroundings. Some of the most interesting are associated with the traditional Ukrainian vegetables (or kitchen) garden which has inspired oral as well as classical literature.

There are no adjectives which adequately describe a Ukrainian traditional kitchen garden in which all the ingredients necessary to make **borshch** or red beet soup are invariably at arm's length. With its great variety of plants and herbs a Ukrainian garden is a work of art, where the gardener with a green thumb can create something that can be compared to a quilt with colors dominated by greens, yellows and reds. This garden is also the source of riddles with which parents or grandparents can entertain their children and grandchildren, teasing their minds in the most imaginative ways. What follows is a collection of such riddles, drawn from the wealth of Ukrainian folklore and made available in a series of books entitled "Zahadky", compiled by Ukrainian-Canadian Andrew Fedchuk. A teacher and poet, Fedchuk

started publishing these little booklets in 1961. They soon became a successful much anticipated annual publication.

In a traditional Ukrainian herb and vegetable garden we often find perennial varieties of parsley (петрушка), an overgrown healthy horseredish patch (хрін), and the free-minded and independent dill (крін). Ukrainain gardeners prepare the ground with care and plant early in the season. Among the seeds that they collect from previous crops are beans, beets, cabbage, carrots, corn, cucumbers, garlic, sunflower, onions, peas, poppies, potatoes, pumpkins, tomatoes and turnips.

Beans (фасоля) have always been a source of protein in the Ukrainian diet, the most common being the "Lima bean" or "Fava" known in Ukrainian as "біб" (bib). A traditional riddle presents the bean in these words:

Без рук, без ніг, а пнеться на батіг.
No hands, no legs, yet it climbs a stick.

In one of his riddles, Bohdan Fedchuk creates an analogy between the Ukrainian word for bean and the world of musical notes.

Справа ця така, тож котра рослинка знана
Є найбільше музикальна, і в ті страві не погана
два склади, це треба знати, що музично є правдиві,
І нема що натягати, між назви нот, "со" додати.¹

It's a very simple matter, what plant is known
For being the most musical and not bad at all to eat?
A hint: you must know that three are two truly musical
additions
To the middle note of "so(l)"; one in front and one
after.

In essence the Ukrainian riddle calls for the addition of two syllables that sound like two musical notes: one preceding the note "sol" and the other following it. The result is "fa-so(l)-la" or "фасоля": the Ukrainian word for "beans".

Another riddle hints about the sounds and spelling of "біб":

Із рослин, із трьох букв, їжу можна мати
та однаково спереду чи назад читати.²

You can get food from this plant which has three
letters
Whether you read it forward or backward.

There are many traditional sayings connected to this bean, which often replaced bread in the Ukrainian diet:

Біб — напханий хліб.
"Bib" is an overblown grain of wheat.

Всипали добре бобу!
They gave him a lot of "bib" (meaning they beat him up)!

Another saying connects "bib" to the cycle of seasons and the lot of the peasant left to fend for himself:

Як цвіте біб, то тяжко за хліб, а як мак, то не так.

When the lima bean blooms (in June), life is hard because there is nothing else available yet -- no wheat, fruit, vegetables. But when the poppy blooms (in September) things are different because it is harvest time.

Together beans and beets enter into the composition of the traditional red beet soup known as "**borshch**" and Fedchuk has provided us with the following riddle:

Я червоний, бо мене з буряків зварили,
І капусти, фасольок, у мені втопили.³

I am reddish because I was made from red beets
But they drowned cabbages and beans in me too.

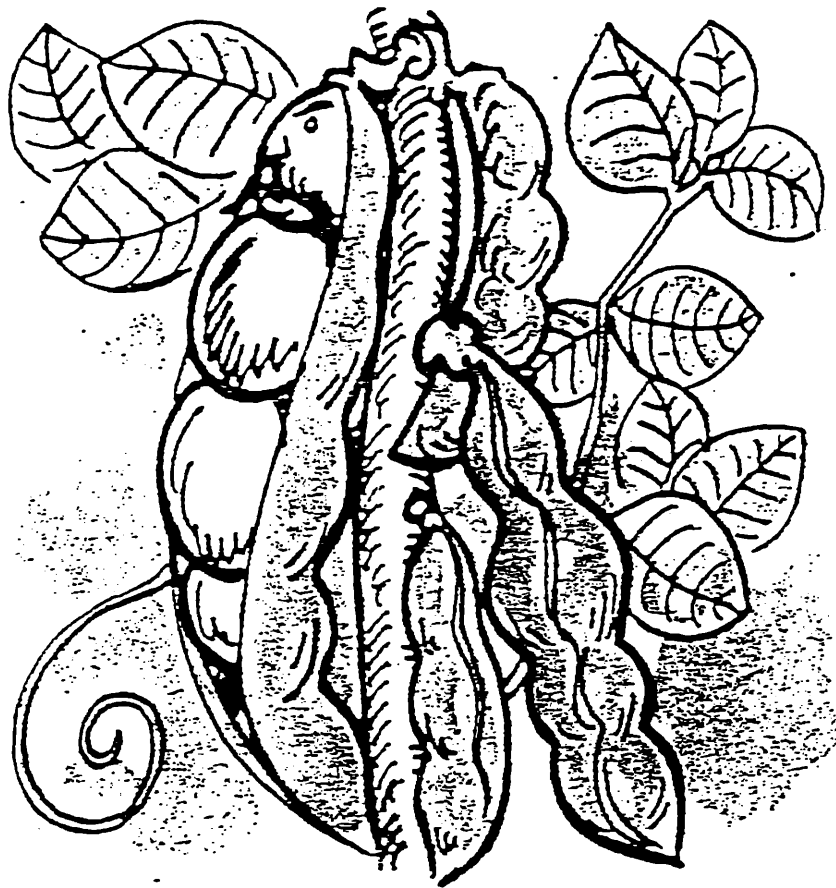
In description of the red beet, the emphasis is often placed on the fact that grows deep in the ground, with few noticeable leaves on the surface:

Баран в коморі, а ноги надворі.
The sheep is in the barn, its horns outside.

Товстий Гнат — при землі не знаць.
A mighty fat leader — but hidden underground.

Cabbage is another common vegetables in the Ukrainian diet. Fresh, cooked stuffed or pickled into sauerkraut, it serves as an endless source of Vitamin C, especially during the cold season. There are many riddles about the cabbage and its many leaves:

Сидить баба на грядках, вся закутана в хустках.
The old woman sits in a row, wrapped up in scarves.

Обізвався старий біб: — Я задержав увесь рід!

Сидить баба серед літа, в сто сорочок одіта.

All summer long, the old woman sits dressed in one hundred smocks.

Головата, дженджуриста, сорочок наділа триста,
а нога одна.
One head, three hundred smocks, but only one leg
to stand on.

Голова — без уст, без носа, без очей і без волосся,
і без вух — та виростає.
A head without a mouth or nose, without hair or ears
— yet it grows.

Ukrainian Borshch is versatile and in some Ukrainian kitchens, is not complete without carrots, potatoes, sweet peas, corn, tomatoes and mushrooms. Fedchuk proposes this riddle for Mrs. Carrot:

Довга, кругла і рум'яна, виглядає мов невбрана,
Схована росте в норі, але коси на дворі.
Коси кажуть люди "гичка", що зелені як травичка.
Та на неї прийде час — буде хрупання для нас.⁵

Long and round and rosy she looks as if she was
naked.
She grows hidden in a hole, but her hair is outside.
People call her hair "hychka", for it is as green as
grass.
When she is ready to be picked — we will enjoy a lot
of crunch.

The **patato-and-the been** (бараболя і фасоль) make a great team. Fedchuk personifies the potato, giving it a woman's voice to introduce itself in this riddle:

Я стара, та зі старої перероджусь в молоду,
На весні як хтось подбає з хати вижену біду.⁶

Although I am old, I will create myself anew
If in springtime someone tends me, misery and hunger
I shall outdo.

In another riddle, Fedchuk explains that this vegetable is the one who knows best how to grow, because of all the plants that develop underground, it is the only one dotted with "eyes" and therefore has "vision!".

Although **corn** is the food of the poor in Europe, it has become a most sophisticated vegetable in the Americas. It is the most perfect vegetable because it appeals to all our senses: sense of sight by its golden grains and green envelope; sense of touch as we peel the secret green chamber and silky wadding to reveal the corn on the cob; sense of smell as we prepare popcorn; sense of hearing as we hear it pop; and sense of taste as we eat it freshly prepared with salt and butter. Fedchuk captures the corn as it is transformed into popcorn (кукурудзяні кокошки).

Дали зерно у пательні на вогонь раптовий
І мішали. Пах, пах! вибух і присмак готовий.
Посолити його трішки, щей маслом поляти
І малому і старому буде смакувати.⁷

They place the grain in a frying pan and over quick
fire

They shake it. Pakh! Pakh! is heard and the snack is
ready.

A bit of salt, a bit of butter
A treat for both young and old.

There is one vegetable that sometimes does not require a gardener. It is the **Golden Onion** and its family. Often its faithful companion is garlic. In Ukrainian tradition, "a piece of rye (dark) bread and an onion or a clove of garlic and it is a meal." It is a fact that an onion left in the ground from last year's crop may grow by itself without the help of a gardener. It is the poor man's ticket to survival. Add a piece of fat lard (bacon) and you have a feast!

From my childhood, I remember how my mother used to braid onions with a string and hang

them to dry. I also remember my mother preparing onion skins to make a broth in which eggs would be hard boiled for Easter. Their shells would shine in brown, bronze and gold. The smell of fried onion brings to mind my Mother, bent over a wood-burning stove and a frying pan, preparing recipes that to this day make us believers in meatless meals. We did not have much of anything, but onions were what we had a lot of! Later in life I discovered that, culturally speaking, good homemakers were judged by their onions! Not to have an onion in the garden was either a sign of extreme poverty or ultimate neglect and laziness.

В хаті гультки, а в городі ані цибульки!
Merrymaking in the house, but not a single little
onion in the garden!⁸

Onions are those vegetables that make us all cry, and there are many riddles based on this natural power of the onion. But the riddles bank also on the fact that like the cabbage, the onion has many layers of skin.

Має шкір сім, витискає сльози всім.
It has six skins and makes us all cry.

Їде пані в золотім жупані
Хоч жупан той латка на латці
Та приймають в кожні хатці.

A lady goes dressed in a golden overcoat
Although this overcoat has patches over patches
She is most welcome in each and every home.

Bohdan Fedchuk lists the onion in the same bunch as horseradish and garlic: they complement ordinary foods, giving them a "bite."

Це які присмаки даємо до їжі
Аж плачемо, якщо їмо тіє свіжі.⁹

What kind of complement do we give to our food,
If we cry when we eat it when it is fresh?

Experienced cooks know that without **garlic** there cannot be good cooking. Garlic is known for its many virtues, however, it is one of the vegetable garden plants that needs a full year to mature before it can give a head of garlic to be used in cooking. People plant it in the Fall and harvest it the next Fall.

For that reason, garlic is sometimes compared to an old man with long, neglected white hair on a beard, dressed in a white overcoat.

Що то за голова, що лиш зуби і борода?¹⁰

What kind of head is this, with only teeth and a beard?

Answer: Onion, garlic or horseradish.

In 1967, the modest onion inspired Ivan Drach (1936-) to compose "The Ballad of the Golden Onion." He portrays it as a woman who emerges from the underworld to reach the height of such famous women as Joan of Arc or Petrarch's Laura!

She is the golden goddess for sale on the markets
She is the nymph who befriended the wilted braids,
She is the little cupola of underground churches —
She is the beauty queen of the village markets at dawn.

The innocent golden fairy who calms the hungriest of Appetites

She is the very own sister of dark rye Bread.
And the twin-sister of Garlic-in-its-White-overcoat
She is the golden high explosive shell in the food of a hungry student

The strong rival of a pot of cooked Potatoes
The faithful friend of modest kitchen Salt
The little Joan of Arc fighting the Anglo-Saxon germs,
She is the loving Laura of some snub nosed Peter Petrarch.

The ballad also presents a drama; Ivan Drach invites us to partake in the "danse macabre" of the Golden Onion. It is in fact a sort of moving "strip-tease" that symbolizes much more than the life of an onion "frightened before death"; it also suggests how desperate people were to put all their hopes of survival in a simple "golden onion"!

The golden agony of strip-tease before death begins:
She takes off her thick golden fur coat
She takes off her large shiny golden sweater
She takes off her modest golden dress
She takes off her golden night gown.
And all naked, all white, she cries about her violated chastity.
She is the Golden Onion from my mother's garden
She is the golden vestal of the Temple of the Mysteries of Life
All crumpled together in a golden fist of fright...
(1967)

If the onion and the garlic can be eaten raw with a piece of rye bread, there are also other types of garden food that can be eaten right off the vine. Among them we count **sweet peas**.

We are six little brothers well rounded
And we all look green;
We are all together in one room
That is narrow and modest
With no doors or windows
To glance at the sun.
But the house — is all green
A little rounded and long.
We are all in it like in penance
Tied up to the wall...¹¹

Cucumbers also grow on a vine. In my father's garden they had props like the bean, so that they would never touch the ground and would remain clean from any dirt. As children, we used to help ourselves to the youngest ones. Fedchuk offers the following riddle:

A long string comes out of the ground
Tied to the string are little Brothers —
What a wonder — They are all tied up by the tail
So that they can increase and grow.
Whether full grown or not
They will all end up on the table.¹²

No one can imagine a Ukrainian garden without **sunflowers**. It seems that through these gigantic flowers, the gardener captures the sun itself. A riddle from Fedchuk's collection captures the image:

Round flat field, yellow borders,
and blackened in the middle,
Their future is ripening
In individual one-room little houses.¹³

There are two vegetables that have somewhat lost some of their long lasting values as food in the Ukrainian diet in the United States. The first is the **turnip** (пина), and the second is the **pumpkin** (рапбюз). Yet Ukrainian folklore has supplied folk tales centered around these two plants. *The Turnip* is an ancient folk tale which can be compared to the American folk song of "The Farmer in the Dell" with this distinction that in the Ukrainian version the farmer calls his wife to pull a turnip out of the ground. She in turn calls their son and daughter

*Обізуалась морковиця,
Гарбузова сестриця:
Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!*

and finally even the family dog is helping to pull!
The other vegetable, the **pumpkin**, being the largest of all vegetables and fruits, is considered the Master of the Ukrainian Garden. Who among Ukrainians does not know the song "Ходить гарбуз по городі"?

In the folk song a personified Mr. Pumpkin feels responsible for all the vegetables in the garden. Every morning he walks the garden inquiring about everyone's health until it is his time to be eaten up in a Ukrainian recipe. In an Americanized version of the song:

Master Pumpkin, first awake,
Walks the garden by the lake.
Slow and wide,
Grand is his stride!

He greets with pride,
Everybody by his side.
"Are you alive? Are you well?
In the garden by the well?"
Lady Pumpkin is the first
To greet her Master,
Quench his thirst.
"We are alive! We are well!
In the garden by the well!"
Then the cucumbers,
in great numbers:
"We are alive! We are well!
In the garden by the well!"
The Potato and the Bean
Hurry-up to make a team
"We are alive! We are well!
In the garden by the well!"

Then Mrs. Carrot, a distant sister
 Greets the Master with a whisper.
 "I am alive! I am well!
 But please give me water from the well!"
 Now the Master greets
 All the blushing red beets.
 A last stately greeting to old Lima bean,
 The one who survived all the famines,
 And Master Pumpkin completes
 His morning walk and his morning talk.
 And somewhere in Ukraine, just like in Maine
 Master Pumpkin, first awake,
 Walks the garden by the lake.

Riddles can be inspired by many things. We have chosen the kitchen garden because it is a fact that Ukrainians like to grow their own food whether in Ukraine or in the Diaspora. When one visits a Ukrainian household, the first thing that the homemaker proudly presents is the vegetable patch behind the house. Exchanging seeds and plants is another aspect of this love for growing things.

The vegetable or kitchen riddles which have been transmitted and recorded speak highly of the imaginative minds of Ukrainian people. Perhaps Ivan Drach's *Ballad to the Golden Onion* best exemplifies the use of the theme of the vegetables and kitchen garden in classical literature. Anyone having read his "ballad" will never look at a golden onion in exactly the same way he or she did before.

The fact that this ballad was written in the 1960s invites the reader to reflect on the economical, social, and historical symbolic significance such a poem may have.

All translations and interpretations by Hélène Turkewicz-Sanko.
 Copyright 1997 Hélène Turkewicz-Sanko/John Carrol University.
 © Hélène Turkewicz-Sanko
 Department of Classical and Modern Languages and Cultures.

BIBLIOGRAPHY

- Balady*. Kyiv: Dnipro (1981).
 Fedchuk, Andrew. *Zahadky*. Toronto: Ukrainian Teachers' Association of Canada. vol. 1-21 (1961-1981).
Narod Skaze Yak Zaviazhe. Shumag H. C. ed., Kyiv: "Veselka" (1973).
 Pavliuk, Volodymyr. *Prypovidky abo Ukrains'ka Narodna Filozofia*. Edmonton, Alberta: Ivan Solianyk Publisher (1945).
Prysliv'ia ta Prykazy. Pasiak, M. M., ed., Kyiv: Naukova Dumka (1990).
Ukrainski Narodni Prysliv'ia ta Prykazy. Bobkov and all, ed., Kyiv: Derzhavne Vydavnytstvo Khudozhn'oi Literatury (1963).
Ukrains'ki Prysliv'ia i take inshe. Zbirnyk O. V. Markovycha ta inshykh. Paziak M. M. ed., Kyiv: "Lebid" (1993).

ILLUSTRATIONS:

- A Baznaievych *Khodyt' Harbuz po horodi*. Kyiv: "Veselka" (1967).

NOTES

1. N. 21 (1981), 40:20/75 "Фасоля".
2. N. 9 (1966), 53:15/41 "Біб".
3. N. 1 (1961), 41:20/46.
4. N. 8 (1966), 4/35.
5. N. 6 (1965) 53:15/38.
6. N. 6 (1965) 9:7/37.
7. N. 3 (1963) 54:16/38.
8. Приповідки або Українська народна філософія. Володимир С. Павлюк. Edmonton: Alberta (1946):78.
9. N. 20 (1980) 12.
10. *Narod skazhe — yak zaviazhe*: 200.
11. Fedchuk. N. 2 (1961) 81:23/38.
12. N. 6 (1965) 42:12/38.
13. N. 8 (1966) 74:20.

DEAR READERS:

WE'D LIKE TO HEAR FROM YOU. PLEASE SEND COMMENTS,
 OBSERVATION OR SUGGESTIONS IN CARE OF
 "OUR LIFE", TAMARA STADNYCHENKO, ENGLISH LANGUAGE EDITOR,
 108 SECOND AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10003.

LINA KOSTENKO

SILENCE

Silence reigns around the headboard, Spinning soft forgetfulness. Memory, like ailing infant Gently lulled to sleep and rest.

Gently lulled, so very gently... Maybe it will put to sleep, Love's inconsolable sorrow. And love's pain, that cuts so deep.

Footsteps are muffled, and shadows Press palms to the window pane. Silence, apprehension and sadness Prowl around my lone domain.

And the wind, like sound of trumpets Has now ceased and in its stead Silence reigns, both mute yet speaking, Like a thunder dropping dead.

And the stars — shy as conjecture, Crossing swords in starry glow. Nostalgia walking on tiptoe, Knocks on the door of my soul.

English translation by Tetiana Shevchuk from *An Offering, Bilingual Poetry by Tetiana Shevchuk* 1978, Ukrainian Cultural Ass'n., New York, NY.

IN LIEU OF FLOWERS AND IN MEMORY OF ROSALIE C. POLCHIE DONATION WERE MADE TO THE UNWLA PRESS FUND:

\$50.00 — Aleksandra Kirshak, Jaroslaw and Mary Tomorug.

\$30.00 — Andrew and Lydia Zakrewsky.

\$25.00 — Iryna and Jaroslaw Kurowyckyj, Olha Hajeczka, Marta Danyluk, Jaroslaw and Halia Oberyshun, UNWLA Branch 72, Jaroslaw and Lidia Czernyk, UNWLA Branch 1, Lubomyr and Stefania Humeniuk.

\$10.00 — Mila Rohoza, Natalia Duma.

CAESAR'S SALAD DRESSING

1 egg yolk
1 tablespoon Dijon mustard
1 clove garlic (minced)
4 anchovies
2/3 cup olive oil
1/4 cup lemon juice
1/8 teaspoon pepper

Try this dressing over a combination of iceberg lettuce, romaine lettuce and fresh spinach. Add 1 cup walnuts and parmesan cheese (to taste).

SHRIMP AND SPINACH SALAD

1 pound of spinach
8 strips of bacon
2 cans tiny shrimp
2 large red peppers
1/2 cup sour cream (or yogurt)
1 tablespoon lemon juice
1 teaspoon poppy seeds

Wash spinach thoroughly. Drain well. Tear into small pieces. Refrigerate.

Cut bacon into small pieces and fry. Drain fat in paper towel.

Cut red pepper into small pieces.

Combine soure cream, lemon juice, poppy seeds, bacon bits, shrimp and red pepper pieces.

Pour over spinach and toss.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ОГАЙО

ХРОНІКА ЗА 1996 РІК

Відділ	Місцевість	Голова
8-ий	Парма	Ніна Кострик, Анна Треля
12-ий	Парма	Євгенія Гіщинська
33-ий	Парма	Емілія Русин
69-ий	Лорейн	Тетяна Сілецька
116-ий	Ірі, Па	Дарія Мек Кей

Головою Округної Управи є Іванна Шкарупа. Округа налічує 144 членки. Голова була присутня на загальних зборах трьох відділів, на XXIV Конвенції США у Філадельфії, на засіданні Головної Управи у Ньюарку, на відзначенні 20-ліття Українського Музею у Нью-Йорку і на міжокружній конференції організаційної референтури у Баффало.

У лютому Округа відзначила 125-ліття з дня народження Лесі Українки виступом актриси Київського Молодого Театру Світлани Ватаманюк у моновиставі "Сповідь закоханої жінки".

До Науково-Освітнього Центру у Херсоні Округна Управа вислала 4 пачки українських і англійських книжок, за що отримала подяку і херсонську газету, в якій поміщений знімок членів Інституту при розпакуванні книжок з написом: "Який чудовий дарунок для студентів".

У квітні, в складі Українських Злучених Організацій, при співпраці "Серра Клуб", "Огайо Грінс" і "Ерс Дей Коалішен" ми відзначили жалібними сходами в центрі міста Клівленду 10-ту річницю чорнобильської трагедії. Роздавали закладки до книжок, видані Округною Управою у 5-ту річницю вибуху в Чорнобилі, учням українських шкіл і також список інформативних книжок про катастрофу, який виготовила Надя Дейчаківська.

У зв'язку з 200-літтям Клівленду Вестерн Різерв Гісторікал Сосаєті, влаштував виставку прапорів організацій різних етнічних груп, в якій ми взяли участь. Прапор нашої Округи був одним з найкращих.

В "Енциклопедії історії Клівленду", спонсорованій "Гісторі Департамент оф Кейс Вестерн Різерв Юніверситі", поміщено історію нашої Округи.

Округа також брала участь у "Мултікалчерел Діверситі Фер". Членки мали станок з експонатами нашого народного мистецтва.

У XXIV-ій Конвенції США у Філадельфії взяло участь 9 членок. Чотири із п'ятьох відділів були заступлені. Всі відділи і голова Округи були нагороджені грамотами, а Іванка Вовк — почесним членством США. Для виставки на Конвенції, яку організувала заступниця голови Ольга Тритяк, переслано 17 різних видань відділів і Округи з мистецьких виставок, ювілеїв, концертів, побудови пам'ятника Лесі Українки та інші докази нашої праці.

4-го жовтня, конгресмен Мартин Гоке влаштував прийняття в своїй резиденції на честь нашого амбасадора д-ра Юрія Щербака.

Запрошені членки взяли участь 28-го жовтня у прийнятті для придбання фондів на передвиборчу кампанію конгресмена М. Гока, яке відбулося також в резиденції конгресмена.

У листопаді відбулася міжокружна організаційна конференція Округи Огайо і Північного Нью-Йорку. Господарювали членки Північного Нью-Йорку. Конференція була у Баффало. З Округи Огайо взяло участь 6 членок, які репрезентували 3 відділи. Доповідь виголосила членка 12-го Відділу Катерина Немира на тему: "Сучасна жінка в Україні і Америці".

На закінчення святкувань 200-ліття Клівленду, комітет "Вимен Целебрейтінг Байсентеніал" запросив Округу Огайо до співучасті у "Тайм Кепсул". Це капсула, в яку 119 жіночих організацій Клівленду склали докази праці США у культурне життя міста. Округа приготувала пакет такого змісту: історія і діяльність Округи, наша відзнака, прапорець, фотокартка пам'ятника Лесі Українки, закладка до книжки, видана в 5-ту річницю Чорнобиля, каталоги та брошури, видані з нагод різних виставок, і писанка. На святковій імпрезі у Вестерн Різерв Гісторікал Сосаєті, у присутності делегаток тих організацій капсулу запечатано. Її відкриють через сто років, у 300-ліття Клівленду, у 2096 році. Капсула буде переховуватися у музеї. Напередодні цієї події, Плейн Ділер помістив інтерв'ю з Надією Дейчаківською на тему писанки. Округа Огайо — єдина українська організація в США, яка таким способом передала прийдешнім поколінням, нащадкам українського роду, історію своєї діяльності. На імпрезі США репрезентувала голова Округи Іванна Шкарупа.

Округна Управа переслала на Фонд Чорнобиля США до Централі 1365 дол. і до СУ Херсону 50 дол. При Окрузі працює "Мережа дії", яка слідкує за неправдивими інформаціями про Україну і спростовує їх.

8-ИЙ ВІДДІЛ. Протягом 1996 року Відділ очолювали дві членки. У першій половині року Ніна Кострик, в другій — Анна Треля.

На 31-ше грудня 1996 року Відділ налічував 30 членок. У звітному часі відбуло 1 засідання Управи і 4 ширші сходи. В склад Округної Управи входили окрім голови Відділу дві членки: Ліза Кусяка і Дозя Кріслата.

Для придбання фондів членки влаштували "Весняний базар" у парафії св. Володимира.

На стипендію для Емілія Рінальдї Боручка переслано до Централі 200 дол.

Членки чергували під час виставок народного мистецтва у Федеральному будинку А. Целебрізі і в Українському Культурному Городі в "День Одного Світу".

При Відділі існує ляльковий театр.

Загальні збори відбулися 27 січня 1997 р.

12-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ нараховує 20 членок. Відбулося 4 засідань Управи і 2 ширших сходи. Відділ виконав усі фінансові зобов'язання. До Округної

Управи належали дві членки: заступниця голови і референтка зв'язків Надія Дейчаківська та відповідальна за домівку Геня Гішинська.

Відділ утримує світличку, яку відвідують пересічно 8 дітей двічі на тиждень. Під проводом заступниці голови Ліди Вирсти підготовлено і проведено два різдвяних базари та випродажу т. зв. "гараж". Деякий дохід приходить з продажу куховарських книжок, виданих і двічі перевиданих Відділом.

Відділ виділив 400 дол. на стипендію студентці Києво-Могилянської Академії А. Попович, спонсором другої половини стипендії в сумі 400 дол. була також членка нашого Відділу. Удільно грошову допомогу 80 і 50 дол. родинам з хворими дітьми. Вислано три пакунки з одягом, медикаментами, журналами і солодощами до Херсону.

До Відділу приєднано дві нові членки — Катерину Немиру і Марію Яцкевич. В Конвенції СУА брали участь голова Геня Гішинська і делегатка Юля Трач. Відділ одержав грамоту за віддану працю. На з'їзді голів і організаційних референток Округ Північного Нью-Йорку і Огайо взяли участь Геня Гішинська і Катерина Немира, яка доповідала на тему: "Сучасна жінка в Україні та діаспорі".

Неля Винярьська.

33-Й ВІДДІЛ нараховує 65 членок. До Округної Управи, яку вже довгі роки очолює наша членка Іванна Шкарупа, входить сім членок: голова Відділу Міля Русин, Люба Боднар, Стефа Балагутрак, Ірина Кашубинська, Розалія Головка та Ірина Кріса.

Відділ має дві почесні членки СУА: Ірину Кашубинську та Іванну Вовк, почесну членку Округу Марію Грушкевич і І. Кашубинську та 5 почесних членок Відділу, а саме: Юлію Тарнавську, Стефу Городиську, Емілію Воляник, Мирославу Грабець та Стефу Вільшанецьку.

Відділ повністю вив'язався із усіх фінансових зобов'язань до Централі та Округної Управи. Має сто відсоткову передплату журналу "Наше Життя", а один примірник передплачуємо в Україні. Відділ є меценатом Українського Музею у Нью-Йорку та членом Музею-Архіву в Клівленді. У 1996 році Відділ дав на УМ 1,000 дол. Секретарка Люба Боднар, запроваджувала в минулому році 5 засідань Управи, 6 ширших сходин та 4 імпрези для громадянства. Розважальну програму на ширші сходини готувала культосвітня референтка Олена Хміляк, а різдвяну зустріч Люба Боднар. 4 лютого відбулися загальні збори, а 2 березня товариська зустріч, присвячена 20-ій річниці смерті Миколи Понеділка з доповіддю Люби Мичковської, також заслухано тоді касетку його гумористичних оповідань. 21 лютого відзначено 90-ліття почесної членки Юлії Тарнавської, 28 лютого — 80-ліття заслуженої довголітньої членки Лесі Волошин, а 1 жовтня — 92-ліття Стефанії Зварун, яка була союзнянкою ще на рідних землях.

У квітні членки брали участь у відзначенні 10-ої річниці Чорнобильської трагедії, яке відбулося в Клівленді "Честер Камменс" під патронатом УЗО. 23 червня організували пікнік Відділу для громадянства.

20 жовтня на ширших сходинах Стефа Балагутрак прочитала доповідь про Михайла Коцюбинського, опісля

присутні подивилися кінофільм "Тіні забутих предків".

9 листопада на міжокругній організаційній конференції у Баффало, Нью-Йорк, брали участь голова Відділу Міля Русин і членка Ірена Дубас. Також Відділ брав участь у місцевому "Арт Крафт".

У грудні на ширших сходинах Люба Боднар прочитала вірш Івана Франка "Притча про нерозум", потім переглянули відеофільм, який принесла М. Русин, з побуту українського військового корабля "Сагайдачний" в Норфолк, Вірджинія.

Суспільна Опіка в 1996 р. видала 5,183 дол. З того 3,200 дол. переслано до Централі на Фонд Чорнобиля СУА. Решта — грошева допомога Україні, пересилка 11 пачок до Херсону і сиротинця включно із закупом ліків, солодощів та іграшок, в чому багато допоміг д-р Юрій Русин, за що Відділ йому щиро дякує.

Секретарка Суспільної Опіки, Люба Лешньовська, пам'ятає про хворих і німічних членок, з якими часто контактується картками або телефонічними розмовами.

Фінанси Відділу взірцево провадить довголітня скарбничка Люся Медицька.

Іванна Вовк переслала до Головної Управи на Стипендійну Акцію СУА 2,765 дол. Це включає збірну стипендію Відділу, який має під своєю опікою чотирьох студентів: 3 — з України і 1 — з Парагваю.

Відділ брав участь в ХХІУ Конвенції СУА у Філадельфії, делегатками були: голова — Міля Русин, Люба Боднар, Оля Дем'янчук та Ірина Кріса.

Господарські референтки Анна Кілярська, Оля Охрін, Марія Грабська займалися готуванням смачних перекусок на ширші сходини, а також буфетом в імпрезах для ширшого громадянства, при допомозі організаційної референтки відділу Стефи Вільшанецької, яка має в тому велику практику.

Музейна референтура в складі мисткині Дарії Кульчицької, Олени Хміляк і Галі Хрін займалася прибранням вітрини в Кредитівці "Самопоміч" гарними експонатами кілька разів в році, що приносить певний дохід до каси Відділу. Великодню виставку оформила Ірина Кашубинська. Мирослава Грабець вислала малі вишивані подарунки до крамнички Музею в Нью-Йорку.

При Відділі існує гурток книголюбів, який очолює Люба Мичковська і садочок, в якому є 11 дітей. Виховною референткою є Ірена Стахур, а учителькою Люба Рожа.

Олена Мовчан.

69-Й ВІДДІЛ заснований у 1957 році. На 31 грудня 1996 року налічував 14 членок. Головою Відділу є Таня Сілецька. Сходини відбуваються у церковній залі. У минулому році відбуло двоє ширших сходин з пересічною присутністю 10 членок.

18 червня прочитано "Спомин з Надбужанської Землі" і вірш "Перепис на Великодню Паску".

4 листопада — короткий репортаж про історико-архітектурний пам'ятник Києва — Золоті Ворота.

У 10-ту річницю нуклеарного вибуху в Чорнобилі подано статтю про його наслідки до місцевої газети "Лорейн Журнал". У місцевій бібліотеці висвітлено фільм про Чорнобиль, на який запрошено ширше громадянство.

На XXIV Конвенції СУА Відділ репрезентувала голо-
вола.

На будівельний Фонд Українського Музею у Нью-
Йорку Відділ переслав 1,000 дол. На Фонд Чорнобиля
СУА Відділ переслав до Централі 335 дол. На адресу
голови СУА Херсону Сажко вислано 2 пачки з одягом,
книжками і харчами.

Відділ вповні вив'язався із обов'язкових вплат до
Централі.

116-ИЙ ВІДДІЛ на 31 грудня 1996 року налічував 12
членок. Головою Відділу є Дарія Мек Кей. Сходина
відбуваються по приватних домах, ресторанах і у залі
парафії свв. Петра і Павла. Загальні збори, які провела
Рената Волинець, відбулися 11 лютого у "Веґмен'с
Кафе". На протязі року проведено 4 засідання.

27 квітня — участь у Службі Божій у церкві свв.
Петра і Павла в наміренню жертв Чорнобиля. Опісля —
короткі поминальні сходи.

9 березня зорганізували курс писання писанок.

23 березня — "Крафт шов" — продаж приборів до
писання писанок і мистецьких виробів.

У травні, на XXIV Конвенції СУА, Відділ репрезенту-
вала голова.

10 червня — "Олімпік Торч Парейд" — голова і
танцюристи у вишивках із тризубом і синьо-жовтим

прапором йшли в параді націй дорогою, котрою несли
олімпійський вогонь.

15 червня — "Сістерс оф Ст. Джозеф Саммер Рет-
ріт", "Етнік Еквернес". Д-р Рената Волинець, професор
антропології у "Едінборо Університі" і голова Відділу
приготували презентацію українців в Америці. Рената
розказувала про переживання українки-емігрантки, го-
лова демонструвала писання писанок. Приготовлено
виставку мистецтва і літератури. Діти танцювали.

15 жовтня померла основниця відділу — Марія Ла-
воська, членка управи, найчастіше архіварка або скарб-
ник. Вона нав'язала контакт з етнічним архівом у "Мерсі-
герст Каледж" і дбала, щоби там була добра колекція
матеріалів про поселення українців в Ірі, Па.

9 листопада голова брала участь у міжокружній
організаційній конференції, яка відбулася у Баффало,
Н.Й.

Відділ провадить українську школу з участю 21
дітей.

Відділ переслав 1,000 дол. до Централі на Фонд
Чорнобиля СУА, 4 пачки в Україну і 2 — до Бразилії.

Танцювальна група виступає на всіх імпрезах і фести-
валях міста Ірі.

Дарія Мек Кей.

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

З'їзд ОКРУГИ ОГАЙО

10 травня ц. р. в домівці СУА відбувся 36-ий
Окружний з'їзд Округи Огайо.

На з'їзді було присутіх 36 членок. Голова Округи
Іванка Шкарупа привітала гостю з Головної Управи
СУА Софійку Геврик — заступницю голови для
організаційних справ, почесних членок, членок Упра-
ви, делегаток і гостей.

Молитвою, відспіванням гімну СУА та однохви-
линним мовчанням, вшановуючи померлих членок
Округи, з'їзд розпочав свою роботу. Після стверджен-
ня правосильности з'їзду, Міля Русин зачитала склад
президії: голова — Дарія Мек Кей, заступниця —
Ірина Кріса, секретарка — Стефа Балагутрак.

Звітували референтки: Стефа Балагутрак — про-
токолярна і листування, Ліза Кусяка — скарбничка,
Надя Дейчаківська — зв'язки, Дозя Кріслата — орга-
нізаційна, Люба Боднар — імпрезова, Ірина Кашу-
бинська — архіварка і Геня Гіщинська — адміністра-
торка.

Коротке слово виголосили голови відділів: 116-
го — Дарія Мек Кей, 33-го — Міля Русин, 12-го —
Надя Дейчаківська і 8-го — Люба Сохоцька.

Із докладним звітом виступила голова Округної
Управи Іванна Шкарупа.

Голова Контрольної Комісії Розалія Головка від-
значила професійну і довголітню працю скарбнички
Лізи Кусяки.

Ірина Кашубинська поцікавилася фінансовим
станом Комітету "Українська Спадщина" (2,000 дол.),
а Люба Боднар запитала про відновлення відділу
СУА в Акроні. У зв'язку з тим, що на письмовий
запит голови не було відповіді, представниця Цент-
ралі запропонувала вільне членство.

За плідну, невтомну і віддану працю для добра
організації й української громади, Почесне членство
Округи присвоєно доволітній голові Округної Упра-
ви Іванці Шкарупі, з врученням грамоти і квітів. На-
дання Почесного членства провела голова 33-го Від-
ділу Міля Русин, вираховуючи її заслуги для добра
СУА і активність в Українських Злучених організаціях
та Комітеті допомоги новоприбулим з України.

Софійка Геврик привітала Іванку Шкарупу, ви-
соко оцінила працю Округної Управи і вручила гра-
моту Головної Управи СУА для Округи Огайо з на-
годи 40-ліття.

Опісля передала привітання від голови СУА Анни
Кравчук з побажаннями витривалости, злагоди та
дальших успіхів, а також признання за надзвичайно
успішне відзначення 40-ліття Округи Огайо, яке при-
несло велику користь Українському Музеєві в Нью-
Йорку. Відтак прочитала перебіг праці членів Голов-
ної Управи, написаний головою СУА А. Кравчук.

У своєму слові Софійка Геврик розказала про
працю організаційної референтки. Головна Управа

Учасниці З'їзду. Перший ряд зліва: С. Городиська, І. Кашубинська, І. Шкарупа, С. Геврик, Е. Воляник, І. Вовк. Другий ряд зліва: М. Грабська, Н. Русенко, Д. Мек Кей, С. Балагутрак, Р. Головка, М. Футей, С. Вільшанецька, Е. Русин, Л. Бугера, І. Кріса, І. Стахур, О. Хміляк, Н. Дейчаківська.

Participants at conference of Ohio Regional Council. May 10, 1997.

модернізує організацію. СУА включений в комп'ютерну систему, але найбільше уваги надається приєднанню членства. Гасло "1 + 1" мусить перемагати, а для цього слід використовувати засоби масової інформації: радіо, пресу, оголошення священників в церквах та інше. Важливо залучати професійних жінок, які могли б виступати з різними рефератами, бо нас єднає добровільна праця для суспільства. Пам'ятаймо, що молодше покоління жінок — це майбутність СУА.

Після цікавого виступу гості в дискусії взяли участь: І. Кашубинська, Н. Дейчаківська, Д. Мек Кей, Л. Дармохвал і Д. Кріслата. Вони звернули увагу на нелегку працю організаційної референтки, просили більшої допомоги від Централі, а також запропонували поцікавитися насущними потребами на цьому терені і можливостями приєднання нових членок для поповнення відділів.

До складу новообраної Управи увійшли: голова — Іванна Шкарупа, перша заступниця — Надя Дейчаківська, друга заступниця — Дозя Кріслата, протоколярна секретарка — Стефа Балагутрак, кореспондентська секретарка — Олена Хміляк, скарбничка —

Ліза Кусяка, зв'язки — Надя Дейчаківська. Референтки: імпрезова — Дозя Кріслата, пресова — Надя Русенко, організаційна — Люба Сохоцька, архіварка — Ірина Кашубинська, адміністраторки — Ірина Кашубинська і Геня Гіцинська. Контрольна Комісія: голова — Розалія Головка, членки: Галя Хрін та Ірина Кріса.

На завершення роботи з'їзду голова Округи подякувала за нагороду, за довір'я і обрання її та цілого складу Управи. Вона склала щирю подяку Софійці Геврик за гарне і цікаве слово і вичерпні пояснення, подарувала їй писанку і передала прибуток зі святкування 40-ліття Округи в сумі 17,095 дол. на Український Музей у Нью-Йорку.

Катерина Немира провела інтерв'ю з Софійкою Геврик для радіо "Світлиця".

З великою подякою голова Округи звернулася до Марії Грабської за приготування смачної перекуски.

З'їзд закрито молитвою.

Надя Русенко,
пресова референтка.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 74-ГО ВІДДІЛУ СУА В ЧІКАГО

Загальні збори 74-го Відділу СУА в Чикаго відбулися 12 березня ц. р. Головою зборів була Тамара Тимцюрак, секретаркою — Ірена Богач-Гаджера. Окружну Управу репрезентувала голова Округи Анастасія Хирим. До Управи Відділу на 1997 р. увійшли: голова — Ірена Попович, заступниця — Ірена Богач-Гаджера, секретарка — Ярослава Головата,

скарбничка — Соня Дачишин. Референтки: культурно-освітні — Ярослава Панчук, д-р Тамара Тимцюрак, організаційна — Ліда Голод, стипендіяна та суспільної опіки — Володимира Мацюрак, Галя Харчук, імпрезова — Олександра Менцінева. Контрольна комісія — С. Іванчук, П. Магур, П. Бріджман.

Ірена Попович,
голова.

З'їзд ОКРУГИ ПІВНІЧНОГО НЬЮ-ЙОРКУ

Учасниці З'їзду. Зліва: Н. Трач, І. Руснак, Н. Сантарсієро, М. Крамарчук, Н. Цвях, М. Стасюк, У. Лоза, Д. Сторожинська. Другий ряд зліва: І. Грасман, М. Пашковська, С. Вовкович, Л. Джус, Л. Тєлєга, Т. Шутєр, З. Джус Лі Бол.

Participants at conference of Northern New York Regional Council. April 13, 1997.

Окружна Управа СУА Північного Нью-Йорку провела 13 квітня з'їзд в Рочестері, Н.Й. у приміщенні ньюпортського ресторану. Округа об'єднує шість відділів: 46-ий, 47-ий, 120-ий в Рочестері, 49-ий і 97-ий в Баффало і 68-ий в Сиракузах, чисельно 175 членок.

Присутніх було 15 делегаток, 5 голів відділів і 9 членок Окружної Управи — разом з гістьми 52 особи. З'їзд розпочали внесенням прапору СУА, відспіванням гімну СУА і однохвилинним мовчанням в пам'ять членок, які відійшли у вічність. Голова Округи Марта Стасюк відкрила наради, привітала представницю Екзекутиви СУА Надю Цвях з Нью-Йорку, делегаток і гостей. Головою президії вибрано Лідію Джус (120-ий Відділ), секретаркою Дору Сторожинську (47-ий Відділ).

Надя Цвях прочитала лист від голови СУА Анни Кравчук, з привітом, признанням і подякою за співпрацю та підтримку акцій СУА; розповіла про працю Головної Управи, а особливо зупинилася на фінансових справах.

Голова Комісії перевірки протоколу попереднього з'їзду Уляна Лоза (49-ий Відділ) ствердила точність і правильність протоколу, що присутні прийняли оплесками. Слідували звіти праці референток і Екзекутиви. Голова ствердила, що відділи задовільно працювали і щедро жертвували на цілі, намічені Головною Управою і на Український Музей в Нью-Йорку. Особливу увагу звернула на успішну міжокружну організаційну конференцію (Округи Північний Нью-Йорк і Огайо), що відбулася в Баффало восени 1996 р., у присутності 44 членок і на імпрезу, зорганізовану рочестерськими відділами спільно з місцевим Комітетом роз-

будови Українського Музею, з нагоди відзначення 20-ліття У.М.

Підкреслюючи віддану працю, голова звернула особливу увагу на жертвенність членок, які не шкодують ні часу, ні труду на улаштування імпрез, проведення збору пожертв "з радісних та сумних нагод" для У.М., Фонду Чорнобиля СУА, на пакунки і гуманітарну допомогу через референтуру Суспільної Опіки і допомогу студіюючій молоді через Стипендійну Акцію.

Світличка 120-го Відділу в Рочестері успішно влаштовує по 5 імпрез на рік та втішається чисельною участю дітвори та імпрезами.

Виставки народного мистецтва, курси і покази вишивання, кераміки і писання писанок в університетах, школах, американських жіночих клубках і установах вказують на працю мистецьких референток. З нагоди округних з'їздів членки щорічно дарують дрібні мистецькі предмети для крамнички Українського Музею в Нью-Йорку.

Фінансова база відділів крім внесків, тримається завдяки проворности господарських референток, на улаштуванні продажів обрядового печива у різдвяному і великодньому часі. При Окрузі вже від давніх років існує архів, який є історією відділів — виконаної ними праці у вигляді світлин, альбомів та дописів до преси. Завідує ним хронікарка Ліда Джус, прикладаючи доволі багато часу й труду для цієї справи, а на цьогорічному з'їзді присвятила окремий куток покійній референтці зв'язків бл. п. Марті Шмігель за її віддану працю для СУА і громади.

Голова дякувала за співпрацю і заохочувала продовжувати й надалі.

Уляна Лоза (49-ий Відділ), голова Контрольної Комісії, подала внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі, що делегатки одногосно прийняли. Номінаційна Комісія, яку очолювала Тетяна Шутер (47-ий Відділ) подала список кандидаток до нової Управи, який одногосно прийнято.

Нова Управа: голова — Марта Стасюк, 97-ий Відділ, Баффало, заступниця голови — Марія Крамарчук, 47-ий Відділ, Рочестер, секретарка протоколярна — Надя Бергеншток, 97-ий Відділ, Баффало, секретарка листування — Марта Стасюк, 97-ий Відділ, Баффало, скарбничка — Наталія Сантарсієро, 97-ий Відділ, Баффало. Референтки: зв'язків — Лідія Джус, 120-ий Відділ, Рочестер, музею і мистецтва — Надя Трач, 46-ий Відділ, Рочестер, виховна — Леся Телега, 120-ий Відділ, Рочестер, хронікарка — Зіна Джус-Ді Бол, 120-ий Відділ, Рочестер, суспільної опіки — Тетяна Шутер, 47-ий Відділ, Рочестер, стипендій — Тетяна Шутер, 47-ий Відділ, Рочестер, пресова — Дора Сторожинська, 47-ий Відділ, Рочестер. Вільні членки: Стефанія Осадца, 49-ий Відділ, Баффало, Стефанія Вовкович, 46-ий Відділ, Рочестер, Ліда Стасюк, 49-ий Відділ, Баффало.

Контрольна Комісія: голова — Уляна Лоза, 49-ий Відділ, Баффало. Членки: Ірина Руснак, 47-ий Відділ,

Рочестер, Марія Пашковська, 97-ий Відділ Баффало, Фалина Войтович, 68-ий Відділ, Сиракузи, Ірина Грасман, 120-ий Відділ, Рочестер.

Нову Управу і Контрольну Комісію вибрано одногосно. Продискутовано дві проблеми, що існують в усіх відділах: труднощі у виборі нової управи і способи, як заохотити новоприбулих жінок з України включитися у працю нашої організації.

Беручи до уваги потребу поширення правди про Україну в минулому, особливо однієї з трагедій українського народу — насильно створеного голодомору в 1930-х роках, Дора Сторожинська внесла пропозицію, щоб усіма можливими способами пробиватися до американських засобів інформації та розповідати про страждання і смерть мільйонів громадян України за більшовицького режиму. З тією метою вирішено закупити відео-касети "Гарвест оф діспер" і подарувати їх місцевим бібліотекам чи навчальним закладам. Відділи погодилися фінансувати цей проект і внесок прийнято одногосно. Голова Управи Марта Стасюк подякувала за довір'я і перевибір, висловлюючи надію на дальшу співпрацю, і молитвою закрила наради.

Марія Крамарчук.

ТРАДИЦІЙНИЙ ОСЕЛЕДЕЦЬ

76-ий Відділ ім. Наталії Кобринської у Воррені, Мі. існує вже 34 роки. Він фінансово підтримує церкву, школи, Український Музей, стипендіятку з Бразилії, надає допомогу нашим землякам в Україні, а до того щорічно влаштовує розважальні вечори під назвою "Традиційний оселедець".

Цьогорічний "Традиційний оселедець" відбувся 15 березня в залі церкви св. Йосафата у Воррені, Мі. Приміщення швидко наповнилося гостями, усі чекали на імпрезу, яка здобула добру опінію серед нашої громади.

Серед гостей за накритими столами приємно було бачити заслужених членок СУА з інших відділів, а також голову Окружної Управи Квітку Іваницьку. Особливої похвали заслуговував добірний буфет — оселедці, салати, різні рибні страви, лакоминки і смачне печиво.

Вечір відкрила голова 76-го Відділу Стефа Оглоб'як, вітаючи гостей та виконавців програми — гумориста Зеновія Маринця і ансамбль "Золоті дзвони".

"Сміх — це здоров'я!" — як часто чуємо ці слова і які вони правдиві! Гумор був і є невід'ємною рисою нашого народу. Тож виступ популярного серед

української громади гумориста З. Маринця, публіка прийняла дуже тепло, нагородивши його гучними оплесками.

Другою частиною імпрези був виступ ансамблю "Золоті дзвони", який zorganizувала і веде піяністка Ольга Соловій. Цей ансамбль у складі 15 осіб — нащадки першої еміграції, які винесли від батьків з рідної хати любов до пісні й українських традицій. В ансамблі беруть участь люди різних професій, вони співають для старших громадян популярні українські й американські пісні, а також заохочують публіку співати разом з ними. Їхній виступ увінчався великим успіхом. "Золоті дзвони" не втратили своєї ідентичності і можуть бути прикладом для нової еміграції.

Голова С. Оглоб'як подякувала виконавцям й запросила усіх до буфету, приготованого членками 76-го Відділу.

Ця імпреза пройшла з великим успіхом і присутні розходилися з усмішками, почуттям задоволення та духовного піднесення.

Членкам і голові Відділу належить щира подяка за весь труд в організації вечора.

Ксеня Кучер
секретарка 76-го Відділу СУА.

*91-ий Відділ СУА у Бетлегемі. Перший ряд зліва: О. Цегельська, М. Турчин, С. Гузар, Х. Попович. Другий ряд зліва: А. Пост, О. Лемеха, Н. Цегельська, О. Кіпа, Б. Михайлів, М. Корчева, І. Бачинська, Т. Рац, М. Раковська.
Members of UNWLA Branch 91 in Bethlehem, Pennsylvania.*

91-ИЙ ВІДДІЛ СУА В БЕТЛЕГЕМІ, ПА — ДІТЯМ В УКРАЇНІ

Учні Української католицької школи св. Івана Христителя у Нортгемптоні, Па.

15 грудня 1996 р. в парафіяльній школі св. Івана Христителя в Нортгемптоні, Па відбулося незвичайне свято св. о. Миколая. Кожна дитина, не отримувала подарунок, а навпаки принесла запакований подарунок для менш щасливих дітей — сиріт в Україні. Це свято стало рушійною силою для наступних подій у маленькому містечку в Пенсильвенії, де проживають нащадки (3-тє і 4-тє покоління) перших поселенців-вуглекопів.

Організатором цього почину стала виховна референтка 91-го Відділу СУА в Бетлегемі Ірена Бачинська, яка вчить української мови, культури і звичаїв у згаданій школі. Завдяки їй діти зібрали багато дарунків, а членки 91-го Відділу запакували і вислали 5 великих пакунків до спец-школи в Самборі. Гроші на оплату пересилки зібрали родичі.

Крім збірки дарунків діти провели льотерію і

зароблені гроші призначили на Фонд Чорнобиля СУА. Від імени дітей переслано 100.00 дол.

Під впливом цієї події, діти православної парафії в Нортгемптоні під проводом о. В. Заверухи, вислали 3 пакунки для дітей сиротинця "Малятко" в Тернополі.

Ця успішна акція додала бажання дітям і їхнім родичам до подальшої праці. Завдяки Керен Кухарик діти зібрали багато доброго одягу, дрібних забавок, сухих харчів, які членки 91-го Відділу під проводом референтки суспільної опіки Марії Корчевої запакували у 19 великих пакунків вагою 1,452 фунти. Ці пакунки вислано до відділів Союзу Українок в містах: Суми (3 пакки), Харків (3), Крим (3), Рівне (3), Запоріжжя (3), Херсон (2) і Добровляни (2). Пересилку оплатив 91-ий Відділ, адреси, на які вислано пакунки, ми одержали від референтки Суспільної Опіки Ліди

Черник, а також від заступниці голови СУА Ольги Тритяк.

Перед Великоднем в школі св. Івана Христителя відбувся також званий "Jelly Bean Contest", дохід з якого в сумі 50.00 дол. переслано на Фонд Чорнобиля СУА.

ЗАСЛУЖЕНА ЧЛЕНКА

Ширші сходи, присвячені вшануванню заслуженої членки 49-го Відділу СУА Ярослави Борачок, провела імпрезова референтка Ліда Стасюк 15 березня ц. р. в залі церкви св. Миколая в Баффало.

Біографію пані Ярослави прочитала д-р Ульяна Лоза, голова Відділу, присутні відспівали многоліття своїй дорогої посестрі.

Даруночок — пам'ятку від Відділу вручила Оксана Салдит. Це була маленька керамічна тарілка з китичкою калини і написом на ній СУ, привезена з України.

Ліда Стасюк вручила ювілятці розквітлу рожеву азалію. Зворушена пані Я. Борачок подякувала сердечно усім за вшанування. Господині Відділу Марія Дранка, Єва Ковтало, Олена Хомин і Василина Остащук пригостили присутніх смачною перекускою.

Ярослава Борачок, усіма шанована і люблена, довгі роки посвячувала багато праці для Відділу і для організації Союзу Українок Америки в цілому, причому виявляла різнобічні здібності. Вона була авторкою скетчів, віршів, які часто сама читала, складала розважальні програми — часом дуже дотепні, дописувала до "Нашого Життя", а крім того, була скарбничкою Відділу і дуже точно слідувала за сплаченням вкладок.

Життя Ярослави Борачок укладалося по різному. Народилася вона у 1915 році в Теревовлі. Батько Теофіль Волчук працював в Скарбовому Уряді. Маленька Славця проявила мистецькі здібності у 5 років. Зодягнена в народний одяг, деклямувала віршики, який публіка прийняла рясними оплесками, в старшому віці почала писати сама.

Закінчила фахову школу, в якій вчили кухарства, шиття, гапту, проектування взорів і навіть французької мови. Далі — польський семінар, але після закінчення його, праці не дістала, бо була "греко-католичка".

20 листопада 1933 р. помер батько. Ярослава залишилася з матою і молодшим на 10 років братом Юрієм.

Мати Ярослави, Софія Волчук, стала членкою СУ в 1930 році. Ярослава — в 1934 році, коли їй було 19 років і зразу ж почала виконувати працю скарбнички. Взятася завзято до громадської праці. Налажала до хору, аматорського гуртка, була в Управі "Просвіти" і також провадила курси при Союзі Украї-

Багато праці вкладено у цей проєкт, однак усі відчують велике задоволення, читаючи листи вдячності з України. Ті листи свідчать про велику потребу такої допомоги нашим сестрам в Україні.

Богданна Михайлів,
секретарка 91-го Відділу СУА.

Зліва: У. Лоза, Л. Гереґа, Д. Завадівська, Я. Борачок, І. Лаврівська, А. Заньків. Фотогр. О. Салдит.

From left: U. Loza, L. Gerega, D. Zavadvivska, Y. Borachok, I. Lavrivska, A. Zankiv. Photo by O. Saldyt.

нок для неграмотних, належала до Студентського Товариства.

В читальні "Просвіта" часто відбувалися сходи з доповідями і нарадами. Одним з цікавих доповідей був студент богослов'я — теперішній торонтонський єпископ Ізидор Борецький. Прийшов 1938 рік, небезпека арешту припинила її суспільну працю, аж до приходу в Галичину Радянської влади. Тоді Ярослава одержала посаду вчительки в селі недалеко від Теревовлі.

1939 року одружилася з Мар'яном Борачком, студентом фотографії. Ярослава продовжувала вчителювати, а Мар'ян у Львові закінчував студії.

Коли в червні 1941 року поїхала до чоловіка, на Львів впали перші німецькі бомби. По кількох тижнях подружжя Борачків повернулися до Теревовлі. Там і народилася їхня доня, яку назвали Аристіда. Після смерті брата Юрія, родина Борачків з матою зібралася в дорогу.

З табору в Ляндеку виїхали до Америки і поселилися в Баффало, Н.Й. 20 лютого 1950 року. У 1952 році народилася доня Ірена, а 1956 — син Олег.

В 1979 році померла мати Ярослави Софія Волчук, а в листопаді 1993-го відійшов у вічність чоловік — маєстро Мар'ян Борачок.

Ярослава стала членкою СУА в 1951 році, від 1978 до 1981 очолювала 49-ий Відділ СУА, опісля

була пресовою референткою Округу Північного Нью-Йорку. Від 1984 до 1997 року була скарбничкою 49-го Відділу.

Троє дітей, діставши відповідну освіту, стали на самостійну дорогу: Аруня — у Вашингтоні, Ірця — в Каліфорнії, а Олько — в Медісон Вісконсон. Ярослава відпочиває, щаслива, що нарешті має час читати.

Пані Ярослава завжди погідна, усміхнена, уважна до інших, ніколи не відмовлялася від додаткової праці в США. Як представниця 49-го Відділу, часто брала участь у громадських імпрезах Баффало, декілька разів була секретаркою Окружних з'їздів, дописувала до газет і журналів. Писала реферати, віршовані, поважні, або веселі, жартівливі розповіді про працю та досягнення Відділу чи США взагалі.

Написала цікавий вірш, з нагоди святкувань 70-ліття Союзу Українок Америки і 40-ліття Окружної Управи Північного Нью-Йорку, під час Окружного З'їзду в Баффало 21 травня 1995 року.

За свою віддану працю Ярослава нагороджена почесною грамотою Окружної Управи Північного Нью-Йорку 21 жовтня 1991 року.

Щира подяка від нас за працю для добра Відділу та Союзу Українок Америки в цілому.

Прийміть, дорога і шановна пані Ярославо, сердечні побажання втішатися добрим здоров'ям і залишитися ще довго в нашому гурті посестер-союзниць.

МНОГАЯ ЛІТА!

Ірена Лаврівська

ЮВІЛЕЙ 84-ГО ВІДДІЛУ США

У гарний весняно-погідний день, 6 квітня, членки і гості зійшлися, щоб відзначити ювілейну дату нашого Відділу. У залі при столах, накритих білими скатертями та прибраних квітами, голова Відділу Марія Дорожинська привітала членок і гостей, відкриваючи святкові сходи з нагоди 32-літнього існування. Вона коротко розповіла про заснування Відділу. Наш Відділ почав існувати з ініціативи Люболасти Шандри у 1965 році. Хрищеними батьками були блаженної пам'яті Олена Гринюк і Корнель Бородайко.

Присутні короткою мовчанкою вшанували пам'ять покійних Людмили Кодельської і Гельги Мізь.

Дальше провадження програмою голова передала Вірі Боднарук, яка зробила короткий огляд праці. У перші роки своєї діяльності, сказала доповідачка, членки приділяли головну увагу роботі з молоддю. Відділ влаштовував писання писанок, виготовлення прикрас на ялинку, курси танців та імпрези з участю дітей і молоді. Їхньою метою було виховання у молоді пошани до своєї культури та плекання традицій.

Потім членки Відділу приділяли більше уваги українській літературі — для відзначення наших письменників влаштовували літературні вечори. Перші імпрези були присвячені творчості Зої Когут і Докії Гуменної. З грудня 1977 року наш Відділ влаштовує літературні і авторські вечори з Українським Інститутом Модерного Мистецтва. Такі вечори відбулися для ряду письменників і поетів — Богдана Рубчака, Юрія Коломийця, Володимира Демуса, Вадима Лесича, Василя Барки, Уласа Самчука, Марка Царинника, Богдана Бойчука, Ганни Черинь, Віри Вовк, Богдана Нижанківського, Лідії Палій, Богдана Антонича, Божени Зуваленко, Дмитра Чуба. Також були організовані зустрічі з українськими науковцями та громадськістю.

Для поширення інформації про Україну, влашто-

ували виставки українських експонатів у музеях, коледжах та бібліотеках. На запрошення учителів американських шкіл, членки розповідали про Україну та її проблеми у формі коротких рефератів, даючи учням змогу оглянути експонати, також карту України та гарно оформлені книжки і журнали.

Стипендійна Акція охоплювала учнів середніх шкіл, студентів вищих навчальних закладів та духовних семінарій. Крім стипендій уфундованих нашим Відділом, маємо жертвенних спонсорів поза Відділом. Від часу проголошення Незалежності України, членки беруть участь у допомозі дітям України, особливо шкільній молоді в Донецькій, Луганській та Кримській областях. Висилають книжки та шкільне приладдя, а для дітей потерпілих від Чорнобиля — вітаміни.

Серед наших членок, яких на сьогодні є 14, маємо учасницю УПА Оксану Марію Ріпещуку, письменницю Ганну Черинь, поетесу Володимиру Демус, директора найбільшої "Рідної Школи" в Америці Надію Людмилу Хойнацьку та Віру Боднарук — голову ТУМ.

Після обіду Любомира Шандра привітала присутніх членок з нагоди 32-ої річниці Відділу, пригадала наші засновуючі сходи та заохочувала до подальшої праці.

У мистецькій частині Дарія Діденко, граючи на бандурі, заспівала три пісні, а поетеса Володимира Демус вільним віршем розказала про деякі незабутні моменти нашого Відділу. Вона згадала, як наш Відділ брав участь у стейтових ярмарках в столиці Ілліной Спрінгфілді, в 1974 р. Тоді наш ридван з писанкою одержав першу нагороду.

Офіційну частину свята Віра Боднарук завершила читанням надісланих привітань, а голова Відділу ще раз подякувала за участь і запросила оглянути експонати з довголітньої праці Відділу.

О. Мурська,
пресова референтка.

НАМ ПИШУТЬ...

Зліва: О. Тритяк, протоархимандрит о. Діонісій Ляхович, Анна Кравчук, Марія Полянська, Оріся Яцусь, о. Лев Голдейд, Люба Біловщук.

From left: O. Trytyak, rev. D. Liakhovych, UNWLA President Anna Krawczuk, Maria Polanska, Orysia Yatsus, rev. Lev Goldade, Luba Bilowchuk.

30-ЛІТТЯ СТИПЕНДІЙНОЇ АКЦІЇ СУА

Ми всі радіємо, що маємо вільну Україну, що настав час свободи для українського народу. Але водночас переживаємо, що ця свобода у небезпеці, а незалежність України під загрозою. Багату державу розкрадають внутрішні вороги, народ бідніє, проблеми з дня на день зростають. Безнадійність, розчарування. Дуже часто можна почути: "Колись нам було краще, було що з'їсти, в що вбратися!" Важко переконати народ в тому, що свобода має свою ціну, вимагає зусилля, планової дії. Народ не хоче більше вірити обіцянкам, хоче конкретних дій.

На щастя, в нас є ще благородні люди, які конкретними ділами відкривають шлях до свободи. Ці діла відповідають найкращій прикметі української душі, яка не може залишити брата в біді — відмовляє собі, даючи потребуєчому. Такі добродійні акції звичайно не розглядаються в парламентах, не виставляються на шпальтах великих газет, але вони таки роблять своє: дають можливість мріяти, відкривають шлях у кращу майбутність, визволяють людину до високих польотів духа. Йдеться про муравлину працю Союзу Українок Америки — Стипендійну Акцію, яка допомагає українським студентам в діаспорі, а останнім часом в Україні.

Статистика показує, що лише за 1993-1994 роки виплачено 1,202 стипендії у сумі 296,430.27 дол. Сотні спонсорів з Америки, до них ще приєдналися добродії з Канади та далекої Австралії. Отож, за 30 років кілька тисяч стипендіятів могли завершити свої студії завдяки допомозі Союзу Українок Америки.

Коли говоримо, що українська культура по суті є християнською, то можемо підтвердити й довести цією широкою акцією українських жінок з Америки. Це підтверджують слова Ісуса Христа, що не той, хто промовляє: "Господи, Господи! — ввійде в Царство Небесне, лише той, хто чинить волю Отця" (Мт 7,21). А чинити волю Отця це допомагати своїм братам, любити ближніх у потребі (пор. Мт 25). Хто так чинить, той найкраще й найвірніше проповідує Євангеліє.

Як протоархимандрит Отців Василіян не можемо не виявити почуття вдячності Стипендійній Акції СУА, яка від самого початку своєї діяльності допомогала студентам, які були під опікою Чину. Може особисто

посвідчити, як довголітній ректор Семінарії Святого Василія у Куритибі, де щорічно від 20 до 30 наших студентів отримували стипендії СУА, та будучи коротко координатором стипендій в Україну. Багато із стипендіятів вже на полі праці в Чині, а якщо не в ньому, то в українській громаді. Хочу подякувати референткам Стипендійної Акції — д-р Теодозії Савицькій за розвиток Стипендійної Акції СУА в Південній Америці. Особливу подяку складаю Анні Кравчук — голові СУА, з якою часто я листовно контактувався, або особисто зустрічався у Бразилії та в Америці та Любі Біловщук — теперішній референтці Стипендійної Акції. Не можемо поминути тих багатьох інших співпрацівниць, які анонімно й безплатно вкладали свій час і труд, щоб підтримати це добродійне діло. Слово подяки шлю всім спонсорам, які щорічно кидали свою лепту до спільної скарбниці, щоб допомогти студентам у далеких країнах здобувати свободу духа, науки та мрії про кращу майбутність для себе, а відтак передавати іншим, в безперервному процесі взаємодопомоги. А початок і підтримку цьому процесові дає з великою любов'ю і жертвенністю Союз Українок Америки.

Стипендійна Акція СУА — це конкретний і діючий шлях до свободи. Признання Вам і подяка! Гратуляції за пройдений 30-літній шлях. Побажання на світлу майбутність Акції і всім тим, що користуються нею!

**о. Діонісій Ляхович,
ЧСВВ — Протоархимандрит**

П.С. До слів Всесвітлішого о. Протоархимандрита приєднуюсь і я, знаючи вагомість і неабияку значимість в нинішній час такої допомогової Стипендійної Акції. Надіюсь, що прохання від наших студентів з України, які саме навчаються з великими успіхами в Польщі на католицькому Університеті, знаходимуть завжди Ваше прихильне зрозуміння і позитивне вирішення. Нехай Господь дарить Вас щедрими ласками на многі і благі літа!

**З молитвами
о. Теодозій Янків ЧСВВ,
Генеральний Консультор.**

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ВІД 1 СІЧНЯ ДО 30 КВІТНЯ 1997 Р.

5,000.00 дол. — Стефан і Володимира Сливоцькі (64);
3,836.93 дол. — Н. Н. (86);
2,000.00 дол. — Василь і Галина Тіри (Польща);
1,470.00 дол. — Коляда 99-го Відділу СУА;
по 1,000.00 дол. — Віра Трушецька в пам'ять бл. п. Павліни Жук-Свист, Маріянна Мисишин в пам'ять бл. п. А. Мисишин та бл. п. Я. Оренчук;
900.00 дол. — 66-ий Відділ СУА;
по 800.00 дол. — замість дарунків на Різдво (родини Явних, Дячуків, Кравців і Соханів);
700.00 дол. — 30-ий Відділ СУА;
605.00 дол. — 107-ий Відділ СУА;
600.00 дол. — Ольга Жовнірович (47);
550.00 дол. — 67-ий Відділ СУА;
по 500.00 дол. — д-р Дарія Новаківська-Лиса, Андрій Б. Школьник (33), 118-ий Відділ СУА;
475.00 дол. — Богданна Більовщук (4);
по 450.00 дол. — Марія Карман (РА), д-р Марія Фішер-Слиж (Канада), Софія Гулик (33), Анна Скібіцька, 5-ий Відділ СУА, 83-ий Відділ СУА, 86-ий Відділ СУА;
410.00 дол. — д-р Олександра Школьник (33);
по 400.00 дол. — Данило і Люба Більовщуки (4), Осип і Ярослава Гапії (62), Маркіян і Лідія Домбровські (СУ Австралія), Павла Лодинська (66), Іван і Христина Плуги (13);
375.00 дол. — Євген і Богданна Михайліві (91);
по 350.00 дол. — Мирослав і Марта Ломаги (93), Ольга Павлів у пам'ять бл. п. Миколи Павліва (34), Самопоміч, Пассейк, Н.Дж. (70), 22-ий Відділ СУА;
325.00 дол. — Лев і Ірина Кушнірі (67);
320.00 дол. — Ліна Басюк (22), датки в пам'ять бл. п. Ольги Чаплі (62);
по 300.00 дол. — Катерина Б. Федоришин в пам'ять бл. п. А. Федоришин (47), Ігор і Елейн Занківи (49), Ірена О. Зінич (108), Анна Куцан (ІЛ), Віра Левицька (Н.Й.), Іван і Анна Поручинські (98), Мирослав і Люба Прокопи (64), д-р Стефан і Тамара Тимківі, Іриней і Оленка Юрчуки (86), 1-ий Відділ СУА, 10-ий Відділ СУА, 26-ий Відділ СУА, 53-ий Відділ СУА;
275.00 дол. — Петро і Роза Пенґрини (33);
по 260.00 дол. — Люба Артимішин (64), 63-ий Відділ СУА;
255.00 дол. — 13-ий Відділ СУА;
по 250.00 дол. — Ірена Боднар (29), д-р Віктор і д-р Бетсі Децики (86), Теодора Кузьмович (43), Анна Литвин (28), Михайло і Ольга Мочули (70), д-р Уляна Лоза (49), д-р Володимир і Галина Петришини (56), Сестрицтво св. Покрови, Австралія, (МЛ), д-р Володимир і Ореста Фединяки (84), Ірена Чайківська (93), 118-ий Відділ СУА;
240.00 дол. — в пам'ять бл. п. Ярослави Левицької;
230.00 дол. — д-р Зенон і Ірена Михайлюки (47);
по 225.00 дол. — Олена Бобиляк (70), Надія Цегельська (91);
215.00 дол. — Орест і Сузанна Казанівські (22);
210.00 дол. — д-р Володимир і Надія Шкільники (33);
по 200.00 дол. — Василь Ґіна (66), Джон і Патріція Луцки (4), Ольга Мороз (89), Наталія Пойда (43), в пам'ять Е. Притули (59), Ярослав і Катерина Степанківі, Богдан Чапля (62), Михайло Шанайда (БУК), Дмитро і Корнілія Яворські (70), 8-ий Відділ СУА, 19-ий Відділ СУА, 24-ий Відділ СУА, 93-ий Відділ СУА, 106-ий Відділ СУА;

по 150.00 дол. — д-р Микола і Надія Дейчаківські (12), д-р Джері і д-р Лідія Тустанівські (53);
145.00 дол. — Ольга Люшняк (22);
140.00 дол. — Ірина Кашубинська (33);
130.00 дол. — Марія Герус-Мартюк (56);
125.00 дол. — Джон і Дорін Рудан (86);
110.00 дол. — Володимир і Богданна Слижі (83);
по 100.00 дол. — Дарія Барон (89), Олена Войтович (102), Андрій і Лариса Долинські (86), Софія Дусанівська (49), Анна Ганицька (49), Мар'ян і Іванна Коці (Н.Й.), Богдан і Анна Кравчуки (86), Ірена Лаврівська (49), Микола Левчик (49), Оксана Салдит (49), Марія Слободян в пам'ять доні Лесі Слободян (65), Роман і Анет Стадники (53), д-р Люба Стефанівська (28), Василь і Мотря Янюки, Мирон і Дарія Ярославичі (29), Ukrainian American Veterans Post 30 (98), 22-ий Відділ СУА, 118-ий Відділ СУА;
84.00 дол. — Рената Бігун (28);
по 50.00 дол. — Оксана Бачинська (86), д-р Стефанія Барановська (89), Ярослав і Надія Бігуни (28), Микола Білецький (102), Ольга Бодлак (89), Дарія Будна, Лідія Величківська (86), Михайло і Іванна Головаті (102), Марія Душник, подружжя Івахівих (102), Ярослава Крижановська (89), Марта Олесницька, Ольга Пілат (89), Роман і Галина Поритки (56), Зен і Ольга Савчуки (89), Неоніла Сайкевич (49), Михайло Середович, Дарія Стасюк (89), Томас і Одарка Стокерт (86), д-р Леся Ткач (28), Галина Шембель, 22-ий Відділ СУА;
по 40.00 дол. — д-р Микола Гнатик (102), Марія Гереґа (49), Ярослав і Лідія Черники (83);
30.00 дол. — д-р Стефан Осадца (49);
по 25.00 дол. — Микола Баричкий (49), Стефанія Білинська, Ярослава Борачок (49), Ярослав і Розалія Гавури (62), Ева Ковтало (49), Микола Купчак, Анна Марчук (22), Ольга Мрочко (22), Євген і Світлана Олексії (49), Тетяна Паславська (49), Теодозія Пастушек, Анна Плєскун (62), Алан і Марта Полаки, Бетті Квакенбуш, Ігор Шєвчук, Мирослав і Надія Шміґелі (83);
по 20.00 дол. — Дарія Бурштинська (22), Василь Хома, Іванна Горчинська (22), Уляна Децик, Ярослава Дернак (49), Богдан і Галина Кандюки (62), Анна Лазарів, Володимир і Віра Мазярі (62), Василина Осташук (49), Іван Телешевський, Дмитро Яремко (49), 19-ий Відділ СУА;
по 10.00 дол. — Софія Крупка (22), Марія Налівайко (49), Емілія Онишкевич (28), Іванна Савицька (22), Евстахія Струтинська (22).

З НАГОДИ

Ми вдячні жертводавцям, які замість взаємних дарунків на Різдво, зложили датки на Стипендійну Акцію для стипендіатів в Східній Європі: 350.00 дол. д-р Любомир і Марія Явні; 150.00 дол. Володимир і Уляна Дячуки; 130.00 дол. Лада Явна; по 50.00 дол. Марія Кравців, Неоніла Кравців, Олег і Ольга Сохани, Роман Явний, Таня Явна.

З нагоди 40-ліття вінчання Люби і Анатолія Коломийців передаємо дарунок в сумі 100.00 дол. на Стипендійну Акцію (студентам в Україні).

Дарія і Мирон Ярошевичі.

З нагоди З'їзду Округи СУА Південного Нью-Йорку, 99-ий Відділ у Вотервліті передає "коляду" на стипендії для сиріт в Україні на суму 1,470.00 дол. Пожертви склали такі

особи: **по 100.00 дол.** — д-р Олександр і Дарія Якубовичі. Walter & Ann Van Sleet; **по 50.00 дол.** — Мирон і Іванка Бучаки, Бил і Наталка Верзолі, Анастазія Голубець, Мирон Дитюк, Марія Касанчук, Василь і Дорота Мокеї, Ольга Павлів, д-р А. Підвербецька, Тарас і Юліяна Шепелаві; **по 30.00 дол.** — Семен і Катерина Ксеничі, Роман Маселко, Іван і Марія Філі; **по 25.00 дол.** — Антін і Ольга Білинські, Gloria Dix, Марія Комар, Ярослав і Теодозія Кушнірі, о. Михайло і Оля Мищуки, Олег і Уляна Омецінські, Мар'ян і Романа Тимчишини; **по 20.00 дол.** — Анастазія Анніс, пан Велерчук, Лідія Волосянська, Константин і Марія Галецькі, Михайло Заблоцький, Іван і Ольга Зендрани, Іван і Марія Карабіни, Феуронія Кошикар, Володимир Літинський, Іван і Любомира Мокії, Станислав і Катерина Мочульські, Михайло і Галина Пелехи, Остап і Софія Поповські, Іван і Анна Романишини, Теодор і Маргарета Федаки, Миколай і Марія Філі; **по 15.00 дол.** — Андрій і Юлія Васенки, Петро Сняк, Василь і Катерина Терлецькі; **по 10.00 дол.** — Богдан Біліца, Б. і М. Бережанські, Джов і Тася Вансовичі, Дмитро і Юлія Ванцки, Андрій і Ева Демчарі, John & Jean Ihnatulya, Петро і Марія Ксеничі, Дмитро і Марія Кулики, Люба Кушнір, Семен і Євгенія Мандзеліни, Євген і Анна Наболотні, Теодор і Ольга Ракочі, Harry & Nadia Sembrat, Аксеній і Джоен Урбани, Лев і Параска Уруські, Іванка Цюлко, Joan Willetts; **по 5.00 дол.** — Стефан і Анна Гебузи, Olga Sicko, Mary Valestro, Петро Філяк.

Люба Кушнір,
голова 99-го Відділу СУА.

Членки 26-го Відділу СУА ім. О. Басараб зложили **88.00 дол.** на Стипендійну Акцію СУА для допомоги сиротам в Україні: **по 10.00 дол.** — Віра Гнатюк, Емілія Пашкевич; **8.00 дол.** — Станислава Гайдар; **по 5.00 дол.** — Марія Бегметюк, Марія Григорчик, Марія Деркач, Анна Заяць, Євгенія Кекіш, Катерина Кобаса, Ніна Ковік, Маґдаліна Кочубей, В. Масловська, Катерина Мельник, Теодозія Паламарчук, Анна Пандрак.

В ПАМ'ЯТЬ

В пам'ять **бл. п. Іванни Зобнів**, членки 9-го Відділу СУА в Бінггамтоні, Н.-Й., на Стипендійний Фонд СУА для продовження стипендії стипендіатам 9-го Відділу зложили: **50.00 дол.** — Любомир і Марія Зобніви; **по 35.00 дол.** — Рената Романчукевич, о. Ігор і Романа Хабурські; **по 25.00 дол.** — Зенон і Христя Іваноньки, Мальвіна Коропей, Анастазія Олексюк, Теодор Царик; **20.00 дол.** — Теофіль і Дарія Древницькі; **по 15.00 дол.** — Володимир і Влодя Залуцькі, Галина Курило; **по 10.00 дол.** — Павло Опацький, Іванна Хруник, Володимир і Галина Шембелі.

Марія Зобнів,
Бінггамтон, Н.-Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. Тараса Дурбака** складаю **20.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Ірина Кашубинська.

Замість квітів на могилу **бл. п. Анни Баран**, почесної членки 7-го Відділу в Акроні і останьо членки 33-го Відділу СУА у Пармі, складаю **20.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Ірина Кашубинська.

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Кассараби**, членки 33-го Відділу СУА складаю **20.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Ірина Кашубинська.

В пам'ять товаришки з Українського Народного Союзу **Ярослави Левицької (Назар)**, яка померла 5 січня ц. р. складаю **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Іванна Коць,
Лексінгтон, Н.-Й.

В пам'ять **Мирона Сірого**, дорогого батька моїх товаришок Наді Нинки та Люби Сірої-Робінсон, складаю **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА. Родині висловлюю щирі співчуття.

Люба Більовщук,
4-ий Відділ СУА.

Вшановуючи пам'ять дорогої сестри **бл. п. Стефи Ковальської**, членки 33-го Відділу, складаємо **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА через 33-ий Відділ СУА.

Володимир і Ірина Кріси.

В пам'ять моєї матері **Анастазії Мисишин** та хрищеної мами **бл. п. Ярослави Оренчук** складаю **1,000.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Маріянна Мисишин,
Спрінгфілд, МА.

Замість квітів на могилу нашої тети **св. п. Анни Воляник-Баран** складаємо **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Д-р Микола і Надя Дейчаківські.

У світлу пам'ять **бл. п. Марії-Ірени Лабуньки** складаю **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА. Родині висловлюю щирі співчуття.

Олена Бобиляк.

В пам'ять моєї приятельки **Стефанії Пришляк** складаю **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА для студента в Україні.

Лідія Соля,
членка 50-го Відділу СУА.

Вшановуючи світлу пам'ять дорогої **Марії Тарчило-Гумовської** складаємо **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Стася і д-р Зенон Жижномірські.

Замість квітів на свіжу могилу мого дорогого чоловіка **бл. п. Мирона Сірого** на Стипендійний Фонд СУА склали: **100.00 дол.** — Ярема і Христя Козаки; **по 30.00 дол.** — Юрій і Сузі Козаки, Люба і Джеф Березні; **по 25.00 дол.** — Мирослава Сіра, Краєва Рада УККА Стейту Нью-Джерзі; **по 20.00 дол.** — Анна Ванко, Ляна і Юрій Вонсулі.

Мирослава Сіра.

В пам'ять дорогого батька **Григорія Кушніра** складаю **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Уляна Оменцінська.

Замість квітів в пам'ять дорогої сестри **Ярослави Левицької** на Стипендійний Фонд СУА склали: **100.00 дол.** — Володимир і Уляна Зіничі; **по 50.00 дол.** — Осип і Ярослава Гапії, Дарія Жарська; **по 20.00 дол.** — Адам і Іванна Вовки, Ірена Мандич.

Ірена-Орися Зінич.

В пам'ять **бл. п. інж. Ярослава Ткача**, чоловіка д-р Лесі Ткач, складаю **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Люба Більовщук.

У світлу пам'ять **бл. п. Ольги Чаплі**, довголітньої референтки Стипендійної Акції СУА при 62-му Відділі в Глен Спей на Стипендійний Фонд СУА склали: **320.00 дол.** — ансамбль "Лелеки"; **200.00 дол.** — Богдан Чапля; **по 25.00 дол.** — Розалія і Ярослав Гавурі, Анна Плескун; **по 20.00 дол.** — Галина і Богдан Кандюки, Віра і Володимир Мазяр; **по 10.00 дол.** — Людмила Гайдар, Тамара і Стефан Палики, Софія і Юрій Піті.

Віра Мазяр.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. мистця Михайла Дмитреика** складаю **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.
Володимира Басладинська.

В пам'ять чоловіка **бл. п. Ярослава Ткача** складаю **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

проф., д-р Леся Ткач.

In lieu of flowers and in memory of **Anna Herman** we are contributing **\$50.00** to the UNWLA Scholarship Fund through Branch 12 in Cleveland, Ohio.

Dr. Nicholas & Mrs. Nadia Deychakiwsky.

The Stadnyk and Tustaniwskyj families are donating **\$250.00** to the UNWLA Scholarship Fund in memory of **Anastazia Pidlejczuk** who was a Soyuz member of Branch 5. This is being done through Branch 53; **\$100.00** — Roman & Annette Stadnyk, Drs. Jerry & Lydia Tustaniwskyj; **\$50.00** — Lydia Tustaniwskyj.

Annette Stadnyk.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Петра Бабія** на допомогу студентам під опікою Стипендійної Акції СУА складаємо: **100.00 дол.** — подружжя Долинські; **по 50.00 дол.** — подружжя Двоєк, подружжя Камінські; **40.00 дол.** — подружжя Гнатики; **25.00 дол.** — Л. Крук; **20.00 дол.** — подружжя Гарасовські.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Петра Бабія** складаємо пожертви на допомогу сиротам в Україні через Стипендійну Акцію СУА: **по 50.00 дол.** — подружжя Білецькі (ІН), подружжя Головаті (ІН), подружжя Івахіві (ІН), М. Фединяк (ІН), подружжя Михайловичі (Н.-Й.); **40.00 дол.** — Ярослав і Лідія Черники (83).

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Ізидори Боярської** складаємо на Стипендійну Акцію СУА: **100.00 дол.** — Василь і

Мотря Янюки; **по 50.00 дол.** — Дарія Будний, Богдан і Анна Кравчуки.

В пам'ять мого чоловіка **бл. п. Миколи Павліва** складаю **350.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА через 34-ий Відділ СУА.

Ольга Павлів.
Ковговз, Н.-Й.

В пам'ять найдорожчої доні **Лесі Слободян** складаю **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА через 65-ий Відділ СУА.

Марія Слободян.

Замість квітів на могилу **бл. п. Стефанії Штайнберг** складаю **10.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА.

Ірина Кашубинська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Вирсти**, мами сина Мар'яна і Лідії та дочки Роми, на Стипендійну Акцію СУА через 12-ий Відділ СУА складають: **по 50.00 дол.** — Мар'ян і Лідія Вирсти, д-р Микола і Надя Дейчаківські, Іван і Стася Кровицькі; **по 20.00 дол.** — Анна Вирста (Дітройт); **по 10.00 дол.** — Влодко і Пет Крутиголови, Стефан і Геня Гіщинські, д-р Сергій і Неоніла Винярські.

Надя Дейчаківська,
голова 12-го Відділу СУА в Клівленді.

Із щирими співчуттями Іванні і Адамові Вовкам в пам'ять їхнього найдорожчого сина **Ігоря Вовка** складаємо **по 50.00 дол.** на Стипендійну Акцію СУА.

Анна Кравчук Люба Більовщук.

Повідомляємо, що шкільний рік в Європі вже почався, тому просимо опікунів, які мають або бажають мати стипендіятів у Польщі, Хорватії, Румунії, Італії, Україні та інших європейських країнах вплатити стипендії, щоби їх вислати якнайскоріше. Просимо ласкаво передати внесок-чек, виставлений на UNWLA INC. в руки референтки стипендій вашого відділу або прислати до Стипендійного бюро СУА:

UNWLA INC. SCHOLARSIP PROGRAM

PO Box 172

Holmdel, NJ 07733

Щиро дякуємо за підтримку!

Орися М. Яцусь,
скрабничка комісії стипендій
СУА.

Люба Більовщук,
референтка стипендій
СУА.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ

ВІД 1 ДО 31 ТРАВНЯ 1997 Р.

ДАТКИ

3,000.00 дол. — Зі спадщини Корнелія Беднарчука;
500.00 дол. — Роман і Ніна Ільницькі;
250.00 дол. — Михайло і Михайлина Барани;
125.00 дол. — Лідія Зайнінгер;
по 100.00 дол. — Євстахій і Марта Яроші, д-р Ігор і Сузанна Раки, д-р Олександр Стрільбицький;
по 50.00 дол. — д-р Віталій Богданів, Олена М. Карп'як, Неоніла Сайкевич, Ольга Гуглевич;
по 30.00 дол. — Євген і Євгенія Івашкови, Петро і Анна Світницькі, Ольга Гаєцька;
по 25.00 дол. — Григорій Онуфрив, Тамара Кнегнецька, Володимир Цлебович, Іван Гулич, Константин і Надія Дидинські, Микола Лаврин, Петро і Ірена Остапчуки, Євгенія

Ратич, Іван і Анастасія Безубяки, Ада Осінчук, Іван Лесько, Софія Муха, Галина Полатайко, д-р Іван і д-р Наталія Коропецькі, Марія Андрусак, Михайло Гук, Марія Старостяк, Олександр Кедринський, д-р Орест і Джуді Гарбовські, Теодозія Брикович;

по 20.00 дол. — Анна Лемп, Любомира Сохан, Валентина Юрченко, Олександра Адомат, Іванна Жовнір, Е. Яворська, Марія Герус-Мартюк, Ірена Шпетко, Ірена Рейнер, Олександр Якубович, Вадим і Марія Яровенки;

по 15.00 дол. — Марія Борковська, д-р Андрій Турчин, Марія Маковська, Галина Клим, Мирослав Сявенко;

по 10.00 дол. — Дарія Гусар, Ірена Чуміловська, Марта Цирик, Зеновія Ясінська, Марія Світій, Оксана Савків, Іван

Підгірний, Василь Наум, Анна Кібало, Анна Лешінська, Мирон Бойко, Богдан Дзюбіна, Іванна Галапац;

8.00 дол. — Рената Роман;

5.00 дол. — Галина Рябокiнь.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

1,000.00 дол. — д-р Богдан і Джоана Целевичі;

500.00 дол. — Лев і Ірина Вербицькі;

150.00 дол. — Євген Змий (Warner Lambert);

100.00 дол. — Зенон і Галина Кохановські;

40.00 дол. — Микола Коропецький.

13 квітня 1997 р. Округа Огайо відзначила своє 40-ліття. У зв'язку з цією подією Округа провела акцію збору коштів на розбудову Українського Музею. Комітет: Іванна Шкарупа (голова Округи Огайо), Дозя Сигіда-Кріслата (голова комітету), Стефа Балагутрак, Люба Гурко-Боднар, Євгенія Гіщинська, Розалія Головка, Надія Дейчаківська, Ірина Кашубинська, Ліза Кусяка, Міля Русин, Надія Русенко, Люба Сохоцька, Галя Сліпець-Хрін. **2,000.00 дол.** — Округна Управа Огайо.

З імпрези "Музейний Вечір", датків і декларацій було зібрано **17,095.00 дол.** на бібліотеку в новому будинку Музею.

1,100.00 дол. — Василь і Віра Ліщинецькі;

1,000.00 дол. — д-р Микола і Надія Дейчаківські — в пам'ять союзнянки Анни Деркач і її чоловіка Дмитра, д-р Браєн і Дарія Мек Кей, Зенон, Дозя і Вікторія Кріслаті, д-р Ярослав і Ляриса Музички, Іванна Шкарупа, д-р Олександр Школьник, інж. Филип і Тетяна Трачі, Комітет "Українська Спадщина" при Окрузі Огайо; декларації д-р Михайло і Оріся Дейли, д-р Нестор і Ніна Шусті (зложили **250.00 дол.**); **по 500.00 дол.** — д-р Микола і Марія Грушкевичі, д-р Юрій і Емілія Русини; **300.00 дол.** — інж. Михайло і Лідія

Балагутраки — в пам'ять тети Нусі; **250.00 дол.** — Кредитова Кооператива "Самопоміч"; **200.00 дол.** — Василь і Оля Ільчишини; **150.00 дол.** — Ірина Кашубинська; **по 100.00 дол.** — Братство колишніх воєнів 1-ої Української Дивізії УНА, д-р Мирон і Марта Боднарі, Роман і Іванна Боднаруки — в пам'ять д-р Богдана Цимбалістого, д-р Олександр Клос, Василь Лагошняк, д-р Дарія Русин, Оріся Савчак — в пам'ять Івана Федіва, Товариство "Самопоміч"; **60.00 дол.** — д-р Степан і Емілія Воляники; **по 50.00 дол.** — Сестрицтво Покрови Пресвятої Богородиці, Стефа Балагутрак — в пам'ять Нусі (сестри покійного чоловіка), Ірена Бравн, д-р Сергій і Неоніля Винярські, д-р Мирон Клос, Микола і Марія Гірянки, Володимир і Ірена Кріса, д-р Ярослав Кривяк, Роман і Христина Раковські — в пам'ять тети Нусі, Ігор і Оріся Руденські, д-р Юрій і Мирослава Оришкевичі, Володимир Смігуровський, Мирон Шкарупа, Тамара Угера; **по 25.00 дол.** — Петро Байко, інж. Іван Фур, д-р Мирослав і Люба Мичковські, д-р Ярослав і Надя Мігайчуки, Петро Лагола, Михайло Світлик, Sophia Gulick; **20.00 дол.** — Зеня Панчишин; **по 10.00 дол.** — родина Ярослава Буг'єри, Ліна Корлятович, Листа Л. Дармохвал;

200.00 дол. — Михайло і Люба Дармохвали; **25.00 дол.** — д-р Мирон Клос; **по 20.00 дол.** — Анна і Микола Данилишини, Василь Ліщинецький, Марія Сало; **15.00 дол.** — Василь Лагошняк; **по 10.00 дол.** — Ярослав і Дарія Говичовичі, Юлія Трач.

Через Комітет Розбудови в Рочестері, Н.Й.

1,000.00 дол. — 47-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки (на бібліотеку).

Закінчення в наступному числі.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

Управа і Адміністрація Українського Музею.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

(ПОЖЕРТВИ ЗА ЧЕРВЕНЬ 1997 Р.)

У другу річницю смерті **Данусі Каратницької** замість квітів посилаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Марія Дяків.

На свіжу могилу **бл. п. професора д-ра Олексі Горбача** складаємо **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо щире співчуття.

Олег і Іванна Ратичі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Нестора Басняка**, батька нашої членки Тані Бойцун, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Членки 19-го Відділу СУА у Трентоні.

Замість квітів на могилу довголітньої членки **бл. п. Ярослави Залуцької** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо щире співчуття.

Управа та членки 78-го Відділу СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Явдошина** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо щире співчуття.

1-ий Відділ СУА в Нью-Йорку.

Замість квітів на могилу **св. п. Івонни Смолинської**, мами членки нашого відділу Оксани Добровольської, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Управа 29-го Відділу СУА в Чикаго.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірени Провост**, доньки нашої членки Віри Захаріяевич, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

За 93-ій Відділ СУА Євгенія Ковалів.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ЧЕРВЕНЬ 1997 Р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теодора Кахнич**, чоловіка нашої членки Христини, на Фонд Чорнобиля СУА через 71-ий Відділ СУА в Джерзі Сіті, Н.Дж., родина, приятелі та членки Відділу зложили: **по 100.00 дол.** — Христина Кахнич, проф. Іван і Ярослава Лучечки; **по 20.00 дол.** — Нестор і Леся Вірстюки, Франко й Олена Вірстюки, Іван і Стефанія Цьолки, Юрко Греб, Йосип і Анна Зубрицькі, Микола і Галя Романіві, Стефанія і Марія Мацяхи, Randy Rio-tto; **по 15.00 дол.** — Василь і Гелена Плуковці, Яніна Костів; **по 10.00 дол.** — Галина Гаврилюк, Анастасія Сибі, Михайло і Ніна Ковбаснюки, Марія Куца, Іван і Анна Вішки, Тадик і Ольга Доманські, Теодор і Стефанія Білоуси, Параня Шеремета, Людвіна Г'бур, Анна Струк, Ольга Буртик, Марія Добровольська, Петро Левко, Володимир і Галина Білики, Іван і Катерина Мухи, Степан і Анна Чуйки, Степан Максимчук, Петро і Марія Васки, Галя Греб, Марія Пойзлер, Дмитро Тхір, Павло Фуга, Катерина Коць, Михайло й Іванна Пилипчаки; **по 5.00 дол.** — Параня Команицька, Михайло Білик, Ірена Лашук, Ігор Сjuta, Marta Williams. **Разом 655.00 дол.**

Переслала **Галина Гаврилюк**

У світлу пам'ять нашої дорогої прибраної бабусі, **бл. п. Марії Брикович** складаємо **150.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Родина Дякунчаків

У першу болючу річницю смерті **27 червня 1996 р.** мого незабутнього сестрінка **бл. п. Ярослава Ліщинського** складаю **100.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Марія Хромовська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Явдошина**, чоловіка членки 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку Ольги Явдошин, на Фонд Чорнобиля СУА зложили: **по 50.00 дол.** — Люба Ярема, Оксана Ярема і Шиймос Кількенні; **по 20.00 дол.** — Мирослава Явдошин і Карен Альбанесе, Павліна Шуль, Володимир Явдошин, Володимир Кульматицький, проф. Петро і Леся Гої; **по 10.00 дол.** — Ніеда Агуанно, Стефанія Бойко, Анна Серант, Лена Микитич; **по 5.00 дол.** — Адріана Явдошин, Меланія Явдошин. **Разом 250.00 дол.**

In memory of **Sophie Novak**, on the fourth anniversary of her death, donation were made **\$25.00** to Chornobyl Fund from her family.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди уродин мого швагра **Юрія Цегельського з Бетлегем, Па** складаю **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Стефа Цегельська.

З нагоди Окружного З'їзду, який відбувся **17 травня 1997 р.**, **Округа Філядельфії** зложила **100.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

ЖЕРТВОДАВЦІ

71-ий Відділ СУА, Джерзі Сіті, Н.Дж. **400.00 дол.**
Борис Галаган, Нью-Йорк, Н.Й. **100.00 дол.**

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Віри Мицьо** складаю через 86-ий Відділ СУА **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА, а родині висловлюю щирі співчуття.

Люба Ляшук.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Петра Бабія** складаю через 86-ий Відділ СУА **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА, а родині висловлюю сердечні співчуття.

Люба Ляшук.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Ліскевич** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні. Родині висловлюю щирі співчуття.

Тетяна Кіржецька-Ясінська.

В пам'ять моєї приятельки **бл. п. Євгенії Корчинської** складаю **20.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

Марія Кузів.

З РІЗНИХ НАГОД

У 60-ту річницю подружнього життя щиро вітаємо **Романа і Лесю Романишинів** і складаємо через 106-ий Відділ СУА на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні: **30.00 дол.** — Роман і Меланія Кузьми, **25.00 дол.** — Ірина Чайковська. **Разом 55.00 дол.**

ЖЕРТВОДАВЦІ

Люба Палашевська — Ранчо Палос Вердео, Ка. —
допомога сиротам в Україні **300.00 дол.**

ДОПОМОГА "БАБУСЯМ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Зірка Боднар з родиною, донька **бл. п. Ольги Гнатик**, зі збірки, проведеної на похороні покійної, переслала половину зібраних грошей в сумі **1,133.00 дол.** на Суспільну Опіку СУА — допомога "Бабусям". Щиро дякуємо родині покійної **бл. п. Олі Гнатик** за підтримку ділянки, якою покійна, як член Комісії Суспільної Опіки, займалася протягом довгих років.

Вшановуючи світлу пам'ять **Тамари Олесюк** складаємо **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога "Бабусям", а синові докторові Андрієві і всій родині висловлюємо щире співчуття.

Анна і Василь Макухи

ЖЕРТВОДАВЦІ

99-ий Відділ СУА, Вотервліт, Н.Й. **220.00 дол.**
1-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й. **200.00 "**
78-ий Відділ СУА, Вашингтон, ДС. **150.00 "**
22-ий Відділ СУА, Чікаго, ІЛ. **110.00 "**
33-й Відділ СУА, Парма, ОГ. **100.00 "**
Ольга Чипак — Вейн, Н.Дж. **25.00 "**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник, **Анна Рак,**
референтка Суспільної **скарбничка Суспільної**
Опіки СУА. **Опіки СУА.**

НАШИМ ДІТЯМ

МАРІЙКА ПІДГІРЯНКА

Гей, нема то так нікому,
Як школярику малому.
Він не журиться ніколи,
Взяв книжечки — і до школи!

А в тій книжці малюночки,
А в тій книжці співаночки,
І наука, і забава,
Бо та книжечка цікава.

Бо та книжечка — рідненька,
Тулить її до серденька,
Сторінки все оглядає,
Вірші радісно читає.

ГАННА ЧЕРІНЬ

Я їздила вже в Україну,
В наш рідний улюблений край.
Побачила все — й на хвилину
Здалося мені, що то — рай.

Які мене квіти вітали
В руках у веселих дітей!
Які там птахи щебетали!
Найкращий із них — соловей.

Я серцем одразу відчула
Красу зачарованих рік...
І все, що я бачила й чула,
У серці лишилось навів.

Прийшов час вертати додому,
А жаль розлучатися так!
Злітає вже з аеродрому
Великий сталевий літак...

Прощайте, пташки сизопері!
Я ще повернуся сюди.
А покищо я на папері
Змалюю будинки, сади...

Я щиро люблю Україну,
Про неї співаю пісні.
У спогадах часто я лину
В степи України ясні.

ВОСЕНИ

Сойка синьопера
Розносила вісті,
Від ранку до ночі,
По садах у місті:

"Літо, на прощання,
Виростило айстру,
Вклало перші сливи
У писану тайстру.

У лелек, за містом,
Осіння нарада;
Готується в вирій
Лелеча громада.

Каштани на гілці
До змагань охочі,
Думають: хто краще,
Дальше з гілки скочить!"

Побачила сойка
Малого Миколу,
З дива задихнулась
Він ішов у школу!

UPLDM mascot. Drawing by Nina Mudryk Mryc.

"Маскотка УПЛДМ" — мишка гризикнижка. Мал. Ніни Мудрик-Мриц.

У ПРИГОДІ

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА У ЗАПИСІ
ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

Пішов раз лев на лови й зустрів мишку.
Хотів її з'їсти, вже й лапою надушив.

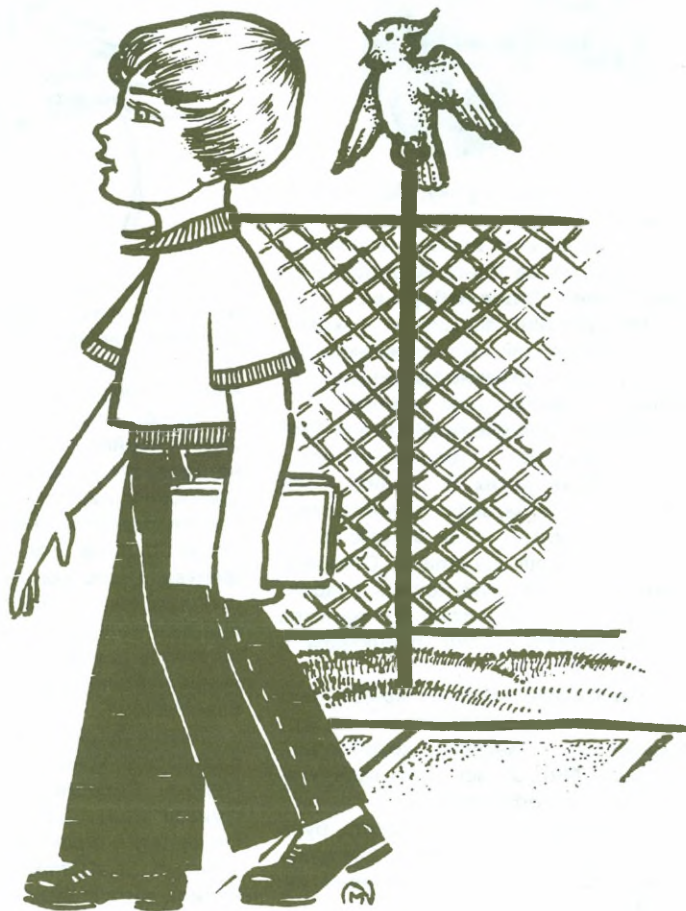
А мишка й каже йому:

— Ой леве, могутній владарю! Не їж мене,
змилуйся наді мною, бідною, маленькою мишкою!
Я тобі за те в пригоді стану!

Засміявся лев:

— Ти мені в пригоді станеш? Якась нещасна
мишка — мені, цареві над звірями, в пригоді
можеш стати?! В якій же це пригоді?

— А хто може теє знати, — каже мишка, —
тільки благаю я тебе — зглянься наді мною!..

Зглянувся лев, пустив мишку. Подякувала
вона й побігла швиденько до своєї нірки.

Коли це, за яким часом, попався лев у те-
нета. Б'ється, сердешний, борсається в тенетах,
нічого не зробіть — ще гірше заплутався в
сітку. Аж де не взялась мишка, — одну петельку
перегризла, другу... Як заходилась, то таку дірку
в тенетах зробила, що й лев виліз! Тоді мишка й
каже левові:

— А що, бачиш, і я, маленька мишка, тобі в
пригоді стала!

— Бачу, — каже лев, — віддячила ти мені і
навчила мене!.. Спасибі тобі.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

9 лютого цього року, після важкої і тривалої недуги, на 50-му році життя відійшла у вічність довголітня членка і колишня голова 108-го Відділу СУА у Нью-Гейвені, **Ольга Наборська**.

Надзвичайно діяльна, як в українській громаді так і в американському суспільстві, жертвенно працювала, боючися з невиліковною хворобою.

Народилася Ольга 26 червня 1946 року в Німеччині у родині Василя і Євгенії Ложницьких. В Америці, після закінчення школи, вийшла заміж за Івана Наборського і стала матір'ю трьох синів — Андрія, Данила та Стефана. Закінчила Стейтсовий Коледж Південного Коннектикут зі ступенем магістра і з вісімдесятих років працювала в шкільництві.

Надзвичайно любила народні танці і була членкою та директоркою танцювальної групи "Веселка", котрій присвячувала багато часу, організовуючи концерти на добродійні цілі.

Оля вчилася у Рідній Школі, була членкою СУМ-у, належала до Сестриць та осередку "Спадщина" при церкві св. Михаїла.

Останні роки працювала добровольцем організації поборювання недуги рака та отримала нагороду від губернатора стейту Коннектикут за особисту відвагу в боротьбі за здоров'я і життя людей. За своє, порівняно коротке життя, Ольга Наборська зробила багато добра відданою працею для своєї громади, тому не дивно, що на Панахиді та на похоронах, крім опекаленої родини, прощало її багато приятелів та знайомих з різних організацій.

Надія Троян,
пресова референтка.

У соняшний, погідний лютневий день членки 63-го Відділу СУА відправили на вічний спочинок свою довголітню членку і колишню голову Відділу **Марію Зубаль**. Хоч покійна Марія вже від деякого часу нездужала, все ж таки смерть прийшла насподівано, і раптово на 84-му році перервала нитку її трудолюбивого життя. Ще годину перед смертю розмовляла зі своєю братовою, Олею Гриньків. Але коли Оля зателефонувала через годину, щоби нагадати про українську радіопередачу — відповіді вже не було... Марія вибралася 5 лютого ц. р. у далеку дорогу, туди, де немає ні болю, ні страждань, а радість безконечна.

Марія Зубаль, з дому Гриньків, народилася у Підволочиську на золотому Поділлі. Середню освіту отримала в гімназії "Рідної школи" в Станиславові (тепер Івано-Франківськ). Після матури залишилася на Станиславщині, де проводила дитячі садки і курси куховарства по навколишніх селах. Була тоді пластункою, членкою драматичного гуртка і співала в хорі "Боян". Там же вступила в ряди Союзу Українок і була учасницею Українського Жіночого Конгресу в Станиславові у 1934 році.

Після одруження зі Степаном Зубалем молоде подружжя оселилося в селі Пасічна, де прийшли на світ їхні два сини — Орест і Ігор. У 1944 році, вони, як і ми всі, муріли втікати від советської навали і опинилися на Заході. У 1948 році родина Зубалів переїхала до Америки. Спочатку жили в Огайо, де Марія Зубаль вчила в школі

українознавства в Льюрейн. У 1980-их рр. переїхали до Дітройту і тут включилися в суспільну працю. Бл. п. Марія стала членкою СУА —була головою 63-го Відділу, належала до Марійської Дружини, Клубу Станиславівців, а згодом і Клубу Сеньйорів. У 1987 р. помер її вірний друг — чоловік Степан, але Марія не замкнулася в собі, а далі працювала на суспільно-громадській ниві.

Покійна мала мистецькі здібності і, крім співу і театрального мистецтва, проявила себе в таких ділянках, як розмальовування кераміки, укладання герданів власної композиції, вишивання, і також малювання.

По смерті чоловіка замешкала в "Українському Селі", де належала до гуртка "Червона Калина", який крім товариських зустрічей цікавився сучасними проблемами, зокрема в незалежній Україні. Марія була дуже жертвенною на народні і харитативні цілі, завжди сумлінно виконувала свої обов'язки, а над усе була зразковою християнкою.

Осиротила синів Ореста з дружиною Сицилією і дітьми Іреною і Стефаном та Ігоря, брата Володимира з родиною та двох сестричків — Михайла і Ярославла Добровольських з дружинами.

Після Панахиди в похоронному заведенні Бугая в Гемтремку прощала покійну Марію від 63-го Відділу СУА Ольга Гишак, а на посмертній тризні від Марійської Дружини — Оріса Лончина, від "Червоної Калини" — Мирося Брездень.

Спи спокійно, натруджена "Жниче поденна".

Управа і членки 63-го Відділу СУА.

У червневому числі ц. р. на 36-ій сторінці журналу сталася прикра помилка: фотографія Ліни Дереш поміщена над посмертною згадкою про Галину Салій і навпаки — фотографія Галини Салій — над посмертною згадкою про Ліну Дереш. Просимо ласкаво вибачити. Друкарня.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Третьяк — 1-ша заступниця голови
Софія Геврик — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як — 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська — протоколярна секретарка
Лідія Білоус — кореспонденційна секретарка
Таїсса Турянська — скарбничка
Надія Цвях — фінансова секретарка
Ярослава Рубель — пресова референтка
Оксана Фаріон — вільний член
Марія Пазуняк — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник — суспільної опіки
Ірена С. Олексюк — виховна
Ярослава Геруляк — мистецько-музейна
Люба Біловщук — стипендій
Марта Яросевич — екології

Ірена Чабан — головний редактор "Нашого Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англійської частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Марія Полянська — Нью Джерсі
Іванна Шкарупа — Огайо
Анастасія Хариш — Чикаго
Марта Рудик — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця

Ольга Рибаків — парламентаристка

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska
Iwanna Rozankowskyj
Maria Savchak

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak — 1st Vice President
Sophia Hewryk — 2nd Vice President
Martha Bohachevsky Chomiak — 3rd Vice President
Iryna Kurowyckyj — 4th Vice President
Barbara Bachynsky — Recording Secretary
Lidia Bilous — Corresponding Secretary
Taissa Turiansky — Treasurer
Nadia Cwiach — Financial Secretary
Jaroslawa Rubel — Press
Oxana Farion — Member-at-Large
Maria Pazuniak — Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyk — Social Welfare
Irena S. Oleksiuk — Education
Jaroslawa Gerulak — Art/Museum
Luba Bilowchtchuk — Scholarship
Marta Jarosewicz — Student Sponsorship Program
Ecology

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra Kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Maria Polanskyj — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Anastazia Charysh — Chicago
Marta Rudyk — New England
Theodosia Kushnir — New York - South
Maria Odezhyńska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Ivanna Ratych — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchin — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member

Olha Rybakiw — Parliamentarian

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

Електронна пошта/e-mail: unwla@worldnet.att.net

108 Second Avenue, New York, NY 10003

(212) 533-4646 Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

P.O. Box 172, Holmdel, NJ 07733
(732) 888-0494 **Luba Bilowchtchuk**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

Periodicals Postage Paid at New York, N.Y. and at
additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

"Альбом узорів для вишивання по канві, складений за оригінальними рисунками Ю. Дремлюги". 1886 р.
Із колекції Євгенії Бачинської-Федусевич. Вишивати нитками Д.М.С. червоними ч. 666 і чорними.
Album of patterns for embroidery on linen based on original drawings by Y. Dremluha, 1886. From the
collection of Evhenia Bachynska Fedusevych. DMC black and red (666).